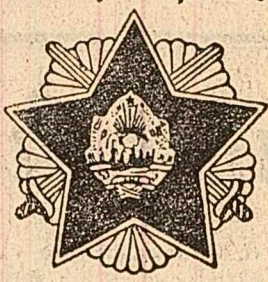

Scinteia

Organ al Comitetului Central al P.M.R.

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VI!

Trăiască scumpa noastră patrie, Republica Populară Română!

Anul XXXII Nr. 5758 | Duminică 30 decembrie 1962 | 6 PAGINI — 30 BANI

ȘEDINȚA SOLEMNĂ A MARIILOR ADUNĂRI NAȚIONALE

A 15-a aniversare a proclamării Republicii Populare Române

Expunerea făcută de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej

Tovarăși,
Pe 30 decembrie, poporul nostru sărbătorește împlinirea a 15 ani de la evenimentul mare din istoria țării noastre — proclamarea Republicii Populare Române. Cu prilejul acestei glorioase aniversări permițemi-mi, tovarășii deputați și deputate, ca în numele Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român, al Consiliului de Stat și al guvernului, să vă adresez călduroase felicitări dumneavoastră și întregului popor român! (Aplauze puternice, prelungite).

A 15-a aniversare a Republicii este întâmpinată de masele oamenilor muncii cu satisfacția nădejdilor împlinite și a roadelor bogate care au încununat lupta lor eroică și eforturile depuse cu tenacitate și abnegație în toți acești ani.

Proclamația Republicii Populare Române a deschis înaintea patriei noastre calea celor mai profunde transformări înnoitoare. Cea mai măreață cucerire din această perioadă istorică o constituie victoria deplină a socialismului la orașe și sate. (Aplauze îndelungi). A fost lichidată pentru totdeauna exploatarea și a-suprirea omului de către om.

S-a schimbat din temelii înfățișarea țării. Puternică, liberă, stăpână pe soarta sa, România a înflorit în acești ani sub soarele Republicii, s-a transformat într-o țară înaintată, cu o industrie și o agricultură socialiste, în continuă dezvoltare, o țară în care pulsează viitorul înaintea noastră social-cultură. Uzinele și fabricile moderne, noile sonde, mine și centrale electrice, gospodăriile colective tot mai puternice, noile cartiere de locuințe care întinereșc și înfrumusețează orașele, așezămintele de cultură și învățământ, arta și sănătatea — toate arată ce forțe creatoare grandioase dobândește un popor care a scuturat jugul capitaliste și este stăpîn pe bogățiile țării.

Ecologia noastră clasă muncitoare, avangarda de decenii a luptei populare pentru dobândirea puterii claselor exploatare, își îndeplinește cu cinste și precizie rolul de forță conducătoare a societății.

Socialismul a transformat țărănimea într-o clasă nouă — țărănimea colectivă — care și-a organizat munca și viața pe baza proprietății obștești asupra mijloacelor de producție, lucrează cu hărnicie și avânt în gospodăriile colective, pentru a obține an de an roade tot mai bogate. Înconjurată de dragoste și stimă, avînd cele mai prielnice condiții de creație, de neconșcut pentru vremuri, intelectualitatea aduce o contribuție de preț la construcția economiei și culturii socialiste. Ca cetățene egale în drepturi, femeile participă activ la conducerea țării, la înțelegerea viața social-politică și culturală. Tineretul țării noastre, chează de nădejde a viitorului Republicii, își pune cu încredere în întreaga energie creatoare în slujba orînduirii socialiste.

Alianța muncitorească-țărănească s-a ridicat pe o treaptă mai înaltă, unitatea moral-politică a întregului popor a devenit o puternică forță motrice a progresului societății.

Oamenii muncii sînt conștienți că mărețele realizări obținute în acești ani se datorează politicii înțelepte a Partidului Muncitoresc Român, care se călăuzește cu fidelitate după învățătura marxist-leninistă. Întregul nostru popor urmează cu încredere partidul, hotărît să înfăptuiască politica sa, a cărei justețe s-a verificat în practică.

Întîrînd în cel de-al 16-lea an al Republicii, poporul nostru privește cu încredere viitorul și-și mobilizează toate forțele pentru realizarea mărețului obiectiv trasat de partid — desăvirșirea construcției socialiste și crearea condițiilor pentru trecerea treptată la construirea comunismului! (Aplauze furtive-noase).

Tovarăși,

Acum, cînd sărbătorim a 15-a aniversare a proclamării Republicii, este bine să ne amintim de stările de lucruri ce erau caracteristice monarhiei, regimului burghezo-moșieresc.

Dinastia de Hohenzollern, înscăunată la noi în țară de cele mai reacționare cercuri ale burgheziei și moșierimii în scopul de a slui ca instrument al dominației lor de clasă, a dus o politică de menținere a unor puternice rămășițe feudale, împlinite cu exploatarea capitalistă, și de frînare a dezvoltării democratice a țării.

Muncitorii suptși unei exploatare necruțătoare, loviți de o teroare sălbatică; țărani jefuiți de moșieri, chibaburi, cămărași, purtînd povara impozitelor și a datorilor, lucrînd pămîntul cu mijloace primitive iar o mare parte a lor lipsiți de pămînt; călătorii înjosiți, iasași pradă mizeriei; foametea, flagelul bolilor endemice și al mortalității infantile, analfabetismul și înapoierea culturală — astfel arătau realitățile statului „modern”, „constituțional” — stat al monarhiei burghezo-moșierști.

Istoria anilor de domnie a Hohenzollernilor este scrisă cu sîngele poporului, în filele ei vor rămîne de neșters exterminarea în masă a țărănilor răsculați în 1888 și 1907, reprimarea sîngeroasă a eroicelor lupte ale clasei muncitoare la Galați în 1916, la București în Piața Teatrului Național în 1918, la Lupeni și Grivița, aruncarea în închisori, schingiuirea, asasinarea celor mai buni filii ai poporului, luptători neînfricați pentru libertatea celor ce muncesc.

Călcînd în picioare interesele naționale, independența și suveranitatea țării, monarhia a aservit România capitalului străin, a transformat-o în hinterland agrar al marilor puteri imperialiste, într-un pion al politicii externe reacționare a acestora.

Sub oblăduirea monarhiei a avut loc înscăunarea dictaturii fasciste și aruncarea țării în odiosul război antisovietic, care a adus România în pragul catastrofei naționale.

Împotriva politicii de trădare a intereselor fundamentale ale țării, împotriva exploatării hrăpărețe, lipsei de drepturi cetățenești și a regimului de teroare ca metodă de guvernămînt, au luptat cu eroism și abnegație timp de decenii cei mai buni patrioți, elementele democratice, forțele progresiste ale poporului în frunte cu clasa muncitoare.

Ținînd șuștea steagului luminos al salvării țării, partidul nostru, în ciuda terorii fasciste, a organizat și a condus lupta forțelor patriotice populare împotriva dictaturii militar-fasciste, pentru ieșirea din războiul antisovietic, întoarcerea armelor împotriva Germaniei fasciste, pentru eliberarea patriei.

În condițiile ofensivei victorioase a Armatei Sovietice, ale puterii muncitorești și antifasciste a poporului, clasele dominante au fost cuprinse de derută, aparatul de stat al dictaturii militar-fasciste a intrat în descompunere. Partidul nostru, singura forță politică activă a țării, polarizînd în jurul lui toate forțele patriotice, antifasciste, a înfăptuit în mod consecvent politica de coaliție a tuturor grupurilor și cercurilor politice, care, indiferent de motiv, se pronunțau pentru ieșirea României din războiul fascist. În scopul răsturnării dictaturii antonesciene partidul folosea toate contradicțiile existente în lagărul burghezo-moșieresc, inclusiv contradicțiile dintre rege și Antonescu.

Desigur, nimeni nu și-ar putea închipui că în acele împrejurări monarhia ar fi devenit peste noapte „democratică” și „antifascistă”. Dar iminenta zdrobire a armatei hitleriste și prăbușirea dictaturii lui Antonescu l-au silit pe rege și anturajul lui să intre în legătură cu forțele democratice, în frunte cu partidul comunist, pentru a se diferenția de Antonescu și a nu împărtăși soarta inevitabilă a clicii militar-fasciste. Acesta a fost de altfel și principalul motiv al faptului că virfurile conducătoare ale partidelor „istorice” — care sprijiniseră regimul antonescian și războiul antisovietic — s-au văzut nevoite, în ultimul moment, să accepte formarea, împreună cu P.C.R. și P.S.D., a Blocului Național Democrat, în vederea ieșirii României din războiul hitlerist.

După victoria insurecției armate, monarhia a devenit curînd centrul principal de raliere a forțelor reacțiunii interne și externe care încercau cu îndrăzneală să stăvilească lupta revoluționară a poporului pentru transformări democratice. Palatul devenise un focar al uneltirilor reacționare și incitărilor la război civil.

Dar în fața reacțiunii coalițate se ridicau forțe sociale uriașe, de nebruit, în plină ofensivă. Făcînd unități de acțiune a clasei muncitoare, închegarea alianței muncitorești-țărănești în focul luptei pentru înfăptuirea reformei agrare și cucerirea puterii, crearea în jurul clasei muncitoare a unui front democratic cuprînzînd masele cele mai largi ale poporului, au impus la 6 martie 1945 guvernul democratic în frunte cu eminentul patriot

și strălucitul om de stat — dr. Petru Groza, guvern în care clasa muncitoare avea rol preponderant.

Regele și conducătorii partidelor „istorice”, clasele exploatare care aveau în mina lor toate pîrgiile economice, folosindu-se de urmările economice dezastruoase ale războiului și de efectele secetei din anii 1945—1946, au recurs la măsuri de sabotare a refacerii țării, de dezorganizare a producției, de provocare a haosului și inflației. Așa-zisa „grevă regală”, pusă la cale la sugestia și în înțelegere cu puterile occidentale, prin care regele a întrerupt orice contact cu guvernul, refuzînd contractarea legilor, urmîrea paralizarea activității guvernului democratic, provocarea unei crize politice și intervenția puterilor imperialiste în treburile interne ale țării. Dar această încercare a eșuat, speranțele reacțiunii că guvernul democratic va demisiona au dat greș; sprijinit de masele populare, guvernul și-a continuat în mod normal activitatea, demonstrînd în fața cîit de bine se poate lipsi țara de așa-numitul „factor constituțional”, cum obișnuia reacțiunea să denumescă monarhia.

După eșecul „grevii regale”, la cererea puterilor occidentale reprezentanții celor trei mari puteri din coaliția antihitleristă (S.U.A., Anglia, U.R.S.S.) au stabilit ca în guvernul Groza să fie inclus cite un reprezentant al celor două partide „istorice” și să aibă loc alegeri generale, în urma cărora să se constituie un guvern în conformitate cu rezultatul consultării corpului electoral.

Cerurile imperialiste, apărînd gresit raportul de forțe politice din țară, nutreau speranța că în alegeri vor ieși învingătoare partidele reacționare. Votul poporului a subvertit aceste iluzii. În alegerile parlamentare care au avut loc în noiembrie 1946, Blocul partidelor democratice, în frunte cu partidul nostru, a înfruntat partidele reacționare sprijinite activ de legionari. În ciuda acțiunilor teroriste, prin care reacțiunea urmărea să exercite presiuni asupra alegătorilor și să falsifice votul, masele de alegători au votat pentru forțele democratice, pentru guvern.

După înfrîngerea zdrobitoare suferită, partidele „istorice” s-au izolat tot mai mult de popor, și-au pierdut orice bază de masă, s-au demascat ca agenți de spionaj și diversione ale puterilor imperialiste și au fost înlăturate din viața politică a țării.

Victoria strălucită în alegeri a deschis drum larg înaintării impetuoză a revoluției populare. Înăfptuirea unor importante reforme cu caracter democratic, începerea acțiunii de redresare a economiei, îndepărtarea din guvern a ultimilor reprezentanți ai burgheziei — au constituit verigi ale unui proces revoluționar neîntrerupt, care întărea pas cu pas pozițiile clasei muncitoare și aliaților ei, creînd premise favorabile pentru dobîndirea ultimului pilon al claselor exploatare — monarhia.

Ținînd seama de condițiile obiective și subiective create, sprijinindu-se pe masele proletare, pe alianța muncitorească-țărănească și avînd alături de el și celelalte categorii ale populației muncitoare, precum și pătura mijlocie de la orașe, urmat deci, practic, de covîrșitoarea majoritate a poporului, partidul a stabilit ca obiectiv nemijlocit răsturnarea monarhiei și trecerea la revoluția socialistă.

Pornind de la raportul de forțe politico-sociale favorabil în mod hotărîtor, partidul a urmărit să înfăptuiască răsturnarea monarhiei pe cale pașnică, să nu permită reacțiunii provocarea unor vărsări de sînge.

Din însărcinarea partidului și guvernului, și în numele tuturor forțelor democratice, mi-a revenit mie, împreună cu regretatul Petru Groza, sarcina de a cere regelui să abdice.

Evident, abolirea monarhiei nu era deloc o sarcină simplă; dimpotrivă, cunoscînd mentalitatea și practicile regelui și anturajului său, exista pericolul ca regele să recurgă la o aventură, uzînd de prerogativele sale de șef al statului și comandant suprem al armatei, sprijinindu-se pe forțele reacționare, inspirate și încurajate de cerurile imperialiste străine. Pentru a face față unei astfel de eventualități, partidul a luat toate măsurile necesare de prevedere și vigilență.

În întrevăderea cu regele, în cursul căreia i s-a demonstrat raportul real de forțe din interiorul țării și pe arena internațională, i s-a arătat că abolirea monarhiei și proclamarea Republicii este o necesitate imediată și o cerință imperioasă a celor mai largi mase populare, că orice împotrivire din partea lui este sortită eșecului și ar avea urmări grave, regele a trebuit să accepte abdicarea, să semneze actul de abdicare ce i s-a înmînat.

La răspîndirea acestei vești, pretutîndeni în țară, la orașe și sate, au avut loc manifestări pline de înfîlțire și entuziasm ale oamenilor muncii care vedeau în răsturnarea monarhiei și proclamarea Republicii Populare expresia prăbușirii definitive a puterii burghezo-moșierști. (Aplauze puternice, îndelungate). Ideaurile pentru care au luptat și și-au vărsat sîngele cei mai buni filii ai poporului român — libertatea și independența patriei, dreptul celor ce muncesc de a fi singurii stăpîni ai destinelor lor — și-au găsit astfel înfăptuirea. Proclamarea Republicii Populare a însemnat cucerirea deplină a puterii de către clasa muncitoare în alianță cu masele largi ale țărănimii.

Prin conținutul de clasă, prin funcțiile sale îndreptate spre slujirea intereselor fundamentale ale poporului, ca și prin înțelegerea sa activitate, statul democrat-popular întruiează o politică a oamenilor muncii; formele de organizare a statului și metodele de exercitare a puterii asigură participarea activă, permanentă, nemijlocită, a celor mai largi mase la conducerea treburilor obștești. În aceasta constă izvorul forței de nebruit a orînduirii noastre de stat. Oamenii muncii, ale căror talente și capacități creatoare au fost înăbușite și strivite de stăpînirea claselor exploatare, au dovedit că știu să conducă incomparabil mai bine decît regii, capitaliștii și moșierii. (Vii aplauze).

Experiența partidului nostru a confirmat încă o dată că hegemonia proletariatului în frunte cu partidul său marxist-leninist, alianța clasei muncitoare cu masele largi ale țărănimii, precum și cu alte pături ale celor ce muncesc, statornicia într-o formă sau alta a dictaturii proletariatului sînt condiții obligatorii pentru victoria revoluției socialiste.

Instaurarea Republicii Populare Române a constituit unul din cele mai importante momente ale luptei oamenilor muncii sub conducerea partidului pentru transformarea revoluționară a României, a marcat încheierea etapei strategice de desăvirșire a revoluției burghezo-democratice și trecerea la o nouă etapă istorică — a înfăptuirii sarcinilor revoluției socialiste, a construirii socialismului în patria noastră! (Aplauze îndelung repetate).

Tovarăși,

Cei 15 ani de la înlăturarea monarhiei și instaurarea Republicii reprezintă o perioadă de înfăptuire mărețe, care au transformat România într-o țară cu o economie socialistă unitară în plină dezvoltare. Profunde schimbări calitative în structura forțelor și relațiilor de producție au făcut posibile ritmuri înalte de creștere în toate ramurile, dezvoltarea echilibrată și armonioasă a întregii economii, făcîndu-se o viață mereu mai bună, mai îmbelsugată.

Partidul a îndreptat întreaga energie creatoare a poporului spre dezvoltarea bazei tehnico-materiale a socialismului pe calea industrializării — temelia trunică a marilor transformări în procesul construcției socialiste. Industria, ramura conducătoare în economie, ocupă locul preponderent în cadrul producției materiale, se îmbogățește în fiecare an cu noi întreprinderi moderne, capabile să susțină avîntul întregii economii, să asigure creșterea mai departe a forțelor de producție și ridicarea nivelului de trai al oamenilor muncii.

Roadele politicii economice a partidului nostru sînt ilustrate elocvent de faptul că în 1962 producția globală a industriei este de aproape 8 ori mai mare decît în 1948.

Sarcinile de dezvoltare a economiei stabilite prin planurile de stat au fost în fiecare an îndeplinite și depășite. Trebuie să vă fac cunoscut, tovarășii, că la 24 decembrie a fost realizat planul de stat pe anul 1962 pe ansamblul industriei. (Vii aplauze). Nivelul producției este în acest an cu aproape 8 miliarde de lei mai mare decît era prevăzut inițial și cu 55 la sută mai mare

(Continuare în pag. II-a)

ÎN SALA PALATULUI R. P. ROMÎNE

Într-o atmosferă sărbătorească, plină de entuziasm, sîmbătă dimineața în Sala Palatului R. P. Romîne a avut loc ședința solemnă a Marii Adunări Naționale consacrată celei de-a 15-a aniversări a proclamării Republicii Populare Romîne.

Pe fundalul scenei, dominat de stema de stat, strălucită de steaguri tricolore și roșii, sînt înscrise urarea „Trăiască cea de-a 15-a aniversare a proclamării Republicii Populare Romîne!” și datele festive „1947—1962”.

În sală se aflau, alături de deputați conducători ai instituțiilor centrale și ai organizațiilor de masă, fruntași în producție, vechi militanți ai mișcării muncitorești, activiști de partid și de stat, generali și ofițeri superiori, oameni de știință, cultură și artă, ziaristi romîni și corespondenți ai presei străine.

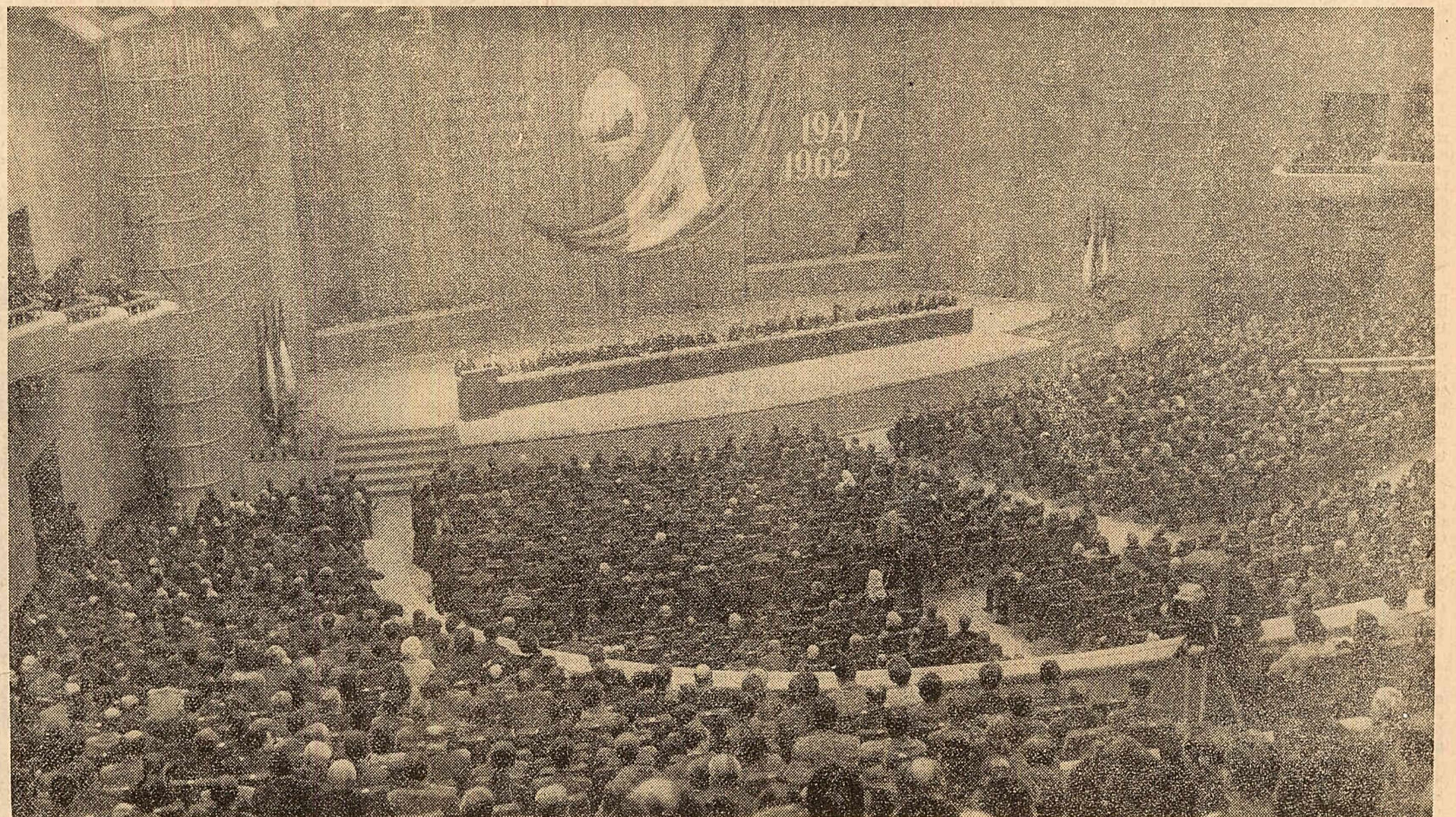
Erau prezenți șefii ai misiunilor diplomatice acreditate în R. P. Romînă; ambasadorii R. P. Polone — Janusz Zambrowicz, R. D. Germane — Wilhelm Bick, R. P. Chineze — Șiu Gien-guo, R.P.F. Iugoslavia — Arso Milatovici, R. P. Bulgaria — Ivan Kinov, R. S. Cehoslovace — Jaroslav Sykora, Uniunii Sovietice — I. K. Jegalin, R. P. Albania — Rapi Gjermeni, Indoneziei — Sukrisno, Cunei — Manuel Yape Menendez, Indiei — Mohan Prakash Mathur, Ghanei — Emmanuel Kod-

Joe Dadzie, R. P. Ungare — Jenő Kuti, R. D. Vietnam — Dinh Van Duc, R.P.D. Coreene — Giân Du Hoan; miniștrii Italiei — dr. Alberto Paveri Fontana, Israelului — Katriel Salmon, Elvetiei — Emile Bisang, Marii Britanii — James Dalton Murray, Braziliei — Carlos Jacyntho de Barros, Belgiei — Honore Cambier; însărcinați cu afaceri ad-interim al Suediei — Olof Landenius, Danemarcei — W. Winther Schmidt, Franței — Jean du Boisberranger, Republicii Arabe Unite — Attia Mahmoud Attia, Greciei — Euripide P. Kerkinos, Statelor Unite ale Americii — J. P. Shaw, Austriei — dr. Franz Irbinger; însărcinați cu afaceri curente al Turciei — Necmi Somer; precum și atașatul comercial al Ambasadei R. P. Mongole E. Nyama.

Ora 11. În aclamațiile puternice și uralele deputaților și invitaților, șosesc conducătorii partidului și statului.

În prezidiu au luat loc tovarășii Gheorghe Gheorghiu-Dej, Ion Gheorghe Maurer, Gheorghe Apostol, Emil Bodnăras, Petre Borilă, Nicolae Ceaușescu, Chivu Stoica, Alexandru Drăghici, Alexandru Birlădeanu, Dumitru Coli, Leonte Răutu, Leontin Sălijan, Ștefan Voitec, Mihael Dalea, Gh. Gaston Marin, Avram Bunaciu, Grigore Geamănu, Anton

(Continuare în pag. V-a)

În sala mare a Palatului R. P. Romîne.

Expunerea făcută de tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej

(Urmare din pag. 1-a)

deci în 1959, în acești 3 ani realizându-se un ritm mediu de creștere de 15,7 la sută față de 13 la sută prevăzută în Directiva Congresului al III-lea al partidului. (Aplauze puternice). Numai sporul obținut în această perioadă, în valoare de peste 37 miliarde lei, reprezintă de două ori și jumătate întreaga producție industrială a anului 1948.

Realizările cele mai importante s-au obținut în ramurile conducătoare ale industriei, care determină progresul întregii economii: astfel în perioada 1960-1962, producția siderurgiei și construcțiilor de mașini a crescut cu peste 70 la sută, a industriei chimice cu peste 80 la sută, producția de energie electrică și termică cu 60 la sută; puterea instalată în centralele electrice numai în acești trei ani este mai mare decât întreaga putere instalată în timpul regimului burghez-mosheresc.

Muncitorii, inginerii și tehnicienii din toate ramurile au cistigat o experiență valoroasă și dispun de capacitatea tehnică și organizatorică necesară pentru a face față cu cinstă tuturor sarcinilor de creștere în ritm susținut a producției. Industria constructoare de mașini este în măsură să realizeze mașini, utilaje și instalații perfecționate, cu calitate și performanțe corespunzătoare cerințelor tehnicii moderne. Este semnificativ că, în timp ce sub regimul trecut țara noastră importa 95 la sută din utilajul industrial, în prezent întreprinderile constructoare de mașini satisfac peste 70 la sută din nevoile interne, mult sporite din punct de vedere al volumului și complexității, și asigură exportul unor mașini și instalații industriale.

Valorificarea superioară a resurselor naturale ale țării a devenit o trăsătură esențială a dezvoltării industriale. În anul 1960-1962, datorită noilor instalații puse în funcțiune, valoarea produselor petroliere obținute dintr-o tonă de țiței a sporit cu aproape 30 la sută, iar combinațiile moderne din industria petrolieră lemnului asigură creșterea cu 50 la sută a valorii produselor finite obținute dintr-un metru cub de masă lemnoasă.

În industria bunurilor de larg consum producția a sporit în prima jumătate a planului șesenal cu aproape 50 la sută, concomitent cu ridicarea continuă a calității produselor și lărgirea sortimentelor.

Partidul și guvernul au urmărit îmbunătățirea repartizării teritoriale a forțelor de producție, ridicarea economică a regiunilor, raioanelor și orașelor rămase în urmă. Întreprinderile industriale din Moldova, de pildă, produc acum acesta mai mult decât întreaga producție a țării din anul 1948.

În primăvara acestui an s-a terminat colectivizarea agriculturii, constituind victoria definitivă a socialismului în Republica Populară Română. În tot cursul perioadei de transformare socialistă a agriculturii a avut loc creșterea producției agricole, ceea ce constituie un succes deosebit al partidului în înlăturarea procesului de colectivizare.

Producția agricolă acoperă în întregime consumul populației în continuă creștere și cistigă nevoi ale economiei naționale.

Se înlătură cu succes sarcinile stabilite de Congresul al III-lea al partidului în ce privește creșterea efectivelor de animale în gospodăriile agricole de stat și colective. În comparație cu 1938, numărul de bovine la începutul acestui an a fost cu aproape 30 la sută mai mare, numărul de porcine cu 70 la sută, de ovine cu circa 22 la sută, de păsări cu peste 63 la sută.

Investițiile statului în agricultură depășesc prevederile Directivelor și ajung în anul acesta la nivelul stabilit pentru anul 1965. În primii trei ani ai șesenalului au fost livrate 33.000 tractoare precum și numeroase alte mașini agricole; se asigură an de an cantități mai mari de îngrășăminte chimice.

Un rol deosebit în sporirea producției îl au gospodăriile agricole de stat, care dețin 14 la sută din suprafața arabilă a țării și s-au dezvoltat ca mari unități agricole socialiste, livrând fondului central al statului an de an cantități crescende de grâu, porumb, carne, lapte și alte produse. Gospodăriile de stat au obținut producții la hectar și randamente în zootehnie superioare celorlalte sectoare, demonstrând superioritatea producției în mari unități agricole și constituind un exemplu pentru gospodăriile colective.

Reorganizarea conducerii agriculturii asigură participarea nemijlocită a celor mai calificate și competente cadre la rezolvarea problemelor concrete ale dezvoltării producției agricole. Aceasta nouă formă de organizare se dovedește, pe zi ce trece, un factor activ în întărirea economică și organizatorică a unităților agricole socialiste.

Ventul național a sporit într-un ritm susținut, fiind în acest an de 4,7 ori mai mare decât în 1948, ceea ce a creat resursele pentru creșterea continuă și însemnată a investițiilor și ridicarea sistematică a nivelului de trai al celor ce muncesc. Volumul investițiilor de stat pe anul 1962, care se ridică la 31 miliarde lei, este de peste 8 ori mai mare decât în 1949, primul an de economie planificată. Alocarea unor resurse crescende pentru dezvoltarea economiei a făcut posibil ca numai în ultimii 3 ani să se pună în funcțiune, în industria republicană, 180 întreprinderi și secții noi, să se dezvolte și să se reutilizeze un număr însemnat de întreprinderi existente, concomitent cu lărgirea bazei materiale a celorlalte ramuri din economie și extinderea acțiunilor social-culturale.

Venturile salariaților au crescut prin sporirea salariilor muncitorilor și funcționarilor, reducerea impozitelor pe salarii, majorarea pensiilor, introducerea aloației de stat pentru copii, reduceri de prețuri la mărfurile vindute prin comerț, iar veniturile țărănimii au crescut ca urmare a sporirii producției agricole și a valorificării ei la prețuri stimulatoare îndeosebi pe calea contractărilor cu statul, paralel cu reducerea impozitelor agricole. Ridicarea puterii de cumpărare a populației este ilustrată de creșterea volumului mărfurilor vindute prin comerț cu peste 50 la sută față de 1959, depășind cu 3,6 miliarde de lei nivelul prevăzută în primul trei ani ai șesenalului.

În anul de după Congres s-au dat în folosință oamenilor muncii circa 108 mii apartamente, de două ori mai mult decât în cei trei ani precedenți.

Fondurile destinate învățământului, culturii, ocrotirii sănătății, prevederilor și asigurărilor sociale reprezintă în 1962 peste 24 la sută din bugetul statului și sînt cu peste 2 miliarde lei mai mari decât prevederile inițiale pentru acest an.

Față de anul 1948, a crescut cu circa 60 la sută numărul elevilor din școlile de cultură generală, iar numărul studenților s-a dublat.

În ultimii trei ani s-au construit pentru învățământul de cultură generală peste 11.000 săli de clasă; s-au deschis noi instituții de învățământ superior și s-a extins spațiul de școlarizare al celor existente; s-au constituit grupuri sociale studențești cu o capacitate de peste 17 mii locuitori, ceea ce depășește prevederile Directivelor Congresului al III-lea al partidului pe întreaga perioadă a șesenalului. S-a introdus gratuitatea completă a manualelor pentru elevii claselor I-VII; au fost destinate taxele școlare pentru toate formele de învățământ. Se tipăresc tot mai multe cărți, reviste și ziare; a crescut față de 1948 de peste 4,5 ori numărul spectatorilor la cinematografe; radiodifuziunea acoperă întregul teritoriu al țării, se extinde continuu televiziunea. Se lărgesc rețeaua de asistență medicală, se creează condiții tot mai bune pentru odihnă și tratament în stațiunile balneo-climaterice.

Ca urmare a dezvoltării în ritm susținut a economiei naționale se extind relațiile economice cu alte țări: volumul schimburilor comerciale externe a crescut de peste 6,5 ori față de 1948, paralel cu îmbunătățirea continuă a structurii comerțului exterior.

Succesele repurtate de poporul român sînt indisolubil legate de colaborarea strînsă cu Uniunea Sovietică și de sprijinul ei frățesc, de într-ajutorarea tovarășească cu celelalte țări socialiste. Hotărârile ultime ale Consfătuirii și reprezentanților partidelor comuniste și muncitorești din țările membre ale C.A.E.R. au adus o nouă și prețioasă contribuție la adîncirea colaborării între țările socialiste. Coordonarea planurilor economice, cooperarea și specializarea în producție pe baza principiilor diviziunii internaționale socialiste a muncii, accelerează dezvoltarea fiecărei țări în parte și a sistemului mondial socialist în ansamblu, grăbind victoria socialismului în întrecerea economică pașnică cu capitalismul. (Aplauze).

Îndeplinirea și depășirea, an de an, a prevederilor planurilor, nivelul atins de economia națională în perioada care a trecut de la înstaurarea Republicii demonstrează caracterul profund realist al politicii economice a partidului nostru care îmbină spiritul creator, elanul revoluționar cu studierea temeinică a realității în procesul construcției socialiste.

Tovarăși,

În prezent, oamenii muncii de la oraș și de la sate își îndreaptă eforturile spre realizarea obiectivelor planului de stat pe 1963, al patrulea an al șesenalului, la baza căruia stau orientarea generală, ritmurile și proporțiile fundamentale trasate prin Directiva Congresului al III-lea.

Planurile anuale precizează și adîncesc prevederile Directivelor, fiind în seama de elementele noi în viața economiei, de folosirea posibilităților suplimentare care apar pe parcurs pentru valorificarea resurselor și aplicarea unor soluții îmbunătățite, în scopul accelerării ritmului de creștere a producției. Analiza făcută de recenta Plenară a Comitetului Central, precum și dezbaterile în întreprinderi a sarcinilor de producție au

confirmat că planul de stat pe 1963 corespunde pe deplin posibilităților reale de care dispune economia noastră națională. El se caracterizează prin ritmuri susținute de creștere în toate ramurile și asigură ridicarea pe o treaptă mai înaltă a potențialului nostru economic și a bunăstării poporului.

Pe baza realizărilor obținute pînă în prezent și prin valorificarea mai eficientă a resurselor a fost posibil ca în domeniul principale ale economiei să se prevadă pentru anul viitor o dezvoltare mai accentuată decît s-a avut în vederea inițial. Față de prevederile planului de șase ani, valoarea producției industriale planificată pentru 1963 este mai mare cu aproape 9 miliarde lei, iar în unele ramuri de bază, cum sînt industria siderurgică, a construcțiilor de mașini, industria lemnului, producția va fi cu un an în avans. Investițiile din fondurile statului ajung la nivelul prevăzută pentru anul 1964, volumul comerțului exterior și al transporturilor se apropie de sarcinile stabilite pentru ultimul an al șesenalului.

Reflecția politică neabătută a partidului de dezvoltare continuă a bazei tehnice materiale a socialismului planul pe 1963 asigură o creștere a producției industriale de peste 12 la sută față de realizările din anul 1962; în ramurile producătoare de mijloace de producție, sporul va fi de 13,3 la sută, iar producția bunurilor de consum va fi mai mare cu 10 la sută. Creșterea mai accentuată vor cunoaște îndeosebi industria energiei electrice și termice — cu aproape 21 la sută, industria chimică — cu peste 26 la sută, industria materialelor de construcții — cu peste 7 la sută.

Partidul pune în fața cadrelor din economie, a specialiștilor și oamenilor de știință, a tuturor oamenilor muncii, ca sarcină primordială, creșterea și mai accentuată a productivității muncii, factor determinant al dezvoltării economiei socialiste și ridicării nivelului de trai al poporului. În anul viitor productivitatea muncii va trebui să sporească cu 9,3 la sută în industrie și cu peste 7 la sută în construcții.

Realizarea acestor sarcini mobilizatoare nu poate fi obținută decît prin promovarea sistematică a progresului tehnic în toate ramurile economiei naționale. Iată de ce partidul nostru pune în centrul politicii economice înzestrarea industriei, agriculturii, construcțiilor, transporturilor, cu utilaj tehnic de cel mai înalt nivel, mecanizarea și automatizarea, îmbunătățirea organizării producției și ridicarea permanentă a calificării cadrelor.

Dotarea cu tehnica perfecționată și progresive obținute de industria constructoare de mașini permit ca, pe lângă asigurarea unui ritm mai accelerat de însușire a noilor mașini și utilaje de serie, să se realizeze instalații și linii tehnologice complete prin cooperarea unui număr mare de uzine specializate.

Îndeplinirea unor asemenea sarcini necesită ridicarea pe o treaptă superioară a producției, a organizației muncii, a zinelor chemate să realizeze noile produse. Ministerul Metalurgiei și Construcțiilor de Mașini, ministerele beneficiare, conducerea întreprinderilor constructoare de mașini trebuie să-și îndrepte toată atenția spre realizarea la cel mai înalt nivel tehnic a noilor mașini și instalații industriale, să concentreze în acest scop cele mai competente cadre de ingineri și tehnicieni, care să rezolve cu pasiune problemele complexe ale însușirii și introducerii în producție a tot ce este mai înaintat în știință și tehnica mondială.

Investițiile din fondurile statului vor crește în anul 1963 cu 12 la sută față de 1962, ajungînd la 34,6 miliarde lei. Fondurile prevăzute sînt concentrate în primul rînd spre marile șantiere: Combinatul Siderurgic de la Galați și extinderea celui de la Hunedoara; grupul industrial Brăila și cel de la Craiova; Complexul petro-chimic Brazîi, Fabrica de celuloză Călărăș, centralele de la Luduș și de pe Argeș, uzinele pentru producția de aluminiu și altele.

Pentru realizarea planurilor de investiții, un element important îl constituie îmbunătățirea muncii de proiectare, în primul rînd prin folosirea mai rațională a capacităților existente și dezvoltarea în continuare a organizațiilor de proiectare, dîndu-se o atenție deosebită institutelor ce au în sarcina lor proiectarea instalațiilor complexe.

Este necesar să fie continue eforturile pentru lărgirea și specializarea institutelor de proiectare și trecerea treptată a elaborării unor proiecte de execuție de mai mică amploare în sarcina trusturilor și întreprinderilor de construcții-montaj.

Cele mai calificate cadre de ingineri și proiectanți trebuie concentrate în servicii tehnice, constructoare și tehnologice ale întreprinderilor constructoare de mașini, pentru a asigura o concepție tehnică și economică avansată a noller mașini și utilaje.

O preocupare de prim ordin a tuturor ministerelor, a Comitetului de Stat al Planificării și a întreprinderilor în domeniul investițiilor trebuie să fie realizarea parametrilor tehnici, a productivității muncii și prețului de cost prevăzute în proiectele noller capacități ce intră în funcțiune. Totodată, este necesar ca lucrările de investiții propuse spre aprobare să fie bine fundamentate prin studii adîncite și multilaterale, să se abia în vedere în mod realist termenii necesare pentru punerea în funcțiune și atingerea parametrilor proiectați.

În anul viitor se prevede realizarea unui volum de economie de circa 3,6 miliarde lei din care aproximativ 60 la sută pe seama folosirii mai raționale a resurselor materiale. Este necesară pentru aceasta o preocupare tot mai calificată în organizarea luptei pentru economii și reducerea cheltuielilor de producție, pentru creșterea rentabilității întreprinderilor.

Tovarăși,

În ce privește agricultura, în etapa actuală sporirea în ritm susținut a producției agricole vegetale și animale constituie o condiție principală pentru dezvoltarea întregii economii.

În toamna aceasta, întreaga suprafață de grâu a fost însemnată cu mijloace mecanizate și în perioade optime; s-au folosit semințe de mare productivitate; de asemenea, s-au executat ogoare de toamnă, pe suprafețe mari, în toate regiunile țării, ceea ce creează condiții bune de producție pentru culturile de toamnă și primăvară.

Majorarea suprafeței cultivate cu porumb și sporirea producției la această cultură este un obiectiv deosebit de important pentru anii viitori. În primăvara anului 1963 va trebui să se însămînțeze o suprafață de porumb de circa 4 milioane hectare; cultura porumbului se va extinde în toate zonele favorabile și în special în lunca Dunării, unde pe terenurile înșirite se obține producții mari la hectar. În anul viitor va fi scos de sub iugul și suprafața de peste 70 mii hectare terenuri fertile din care jumătate vor fi încă din primăvară însămînțate cu porumb.

Partidul nostru a stabilit un șir de măsuri pentru profilarea treptată a unor gospodării agricole de stat, situate în zonele cele mai favorabile, în mari unități producătoare de porumb, ceea ce constituie o primă etapă în acțiunea de specializare a tuturor gospodăriilor de stat. Eforturi însemnate urmează a fi făcute de gospodăriile de stat, ele avînd sarcina să sporească în primăvara viitoare suprafața cultivată cu porumb pentru boabe la 500.000 hectare.

Acțiunea începută în gospodăriile de stat, de creștere a păsărilor în unități specializate de tip industrial, va trebui să fie urmărită cu perseverență.

În ce privește legumicultura, experiența dobîndită în regiunea Banaț, prin dezvoltarea centrului legumicol din Arad, ne îndreptățește să extindem și în alte regiuni cultura legumelor timpurii, în scopul îmbunătățirii aprovizionării centrelor populare. Pentru anul care urmează, este necesar să se mărească sortimentul de legume, să se extindă perioada de producție, astfel încît să obținem legume în tot cursul anului.

Colectivizarea agriculturii a creat mari posibilități pentru dezvoltarea viticulturii și pomiculturii. Prin investiții susținute, statul a creat o importantă bază pentru producția materialului săditor, care trebuie folosită în mod economic pentru plantații de vii și pomi în masiv, în primul rînd în podgoriile și zonele pomice consacrate. În felul acesta, vom putea obține plantații mari producătoare de marfă, care vor asigura cantități crescînde de fructe și struguri pentru consumul intern și export.

În consolidarea economică a gospodăriilor agricole colective, un rol important îl are mărirea efectivului zootehnic și creșterea producției animale. Planul pe 1963 prevede o producție de aproape 1 milion tone carne, peste 30 milioane hl. lapte și 28 mii tone lînă.

Statul va sprijini în continuare dezvoltarea agriculturii prin investiții sporite, prin acordarea de credite, prin dezvoltarea construcției de mașini agricole și a industriei de îngrășăminte și insecticide. Agricultură va primi în anul 1963 un număr de peste 10 mii tractoare, 10 mii semănătoare, 5.500 combine. Cantitățile de îngrășăminte chimice ce se vor livra agriculturii vor fi cu 55 la sută mai mari decît în anul 1962.

Folosirea mijloacelor tehnice, cu care agricultura noastră este înzestrată în proporții din ce în ce mai mari, și introducerea în producție a rezultatelor cercetărilor științifice necesită cadre calificate și ridicarea nivelului de cunoștințe al întregii țărănimii. Statul a făcut eforturi însemnate pentru organizarea învățământului agricol superior și mediu. În agricultură lucrează azi aproape 20.000 ingineri și cadre cu pregătire superioară și peste 22.000 tehnicieni cu pregătire medie. Partidul și guvernul au elaborat un plan — a cărui realizare a și început — pentru asigurarea în continuare a agriculturii cu numărul necesar de

cadre calificate. Pînă în 1970 agricultura va primi încă circa 30 mii cadre tehnice agricole cu studii medii, 9.400 cadre cu pregătire agricolă superioară — circa 105 mii mecanici agricoli, circa 3.400 maiștri mecanici, circa 2.400 ingineri mecanici.

Pentru ridicarea cunoștințelor agricole au fost introduse în programele de învățămînt ale școlilor medii de cultură generală de la sate discipline din domeniul științelor agricole. În învățămîntul agro-zootehnic de masă au fost cuprinși în această toamnă circa 800.000 țărani colectiviști, ceea ce reprezintă o acțiune de mari proporții. Va trebui să dăm o deosebită atenție bunei organizații a acestor forme de învățămînt, astfel încît să-l aducem la nivelul interesului pe care îl manifestă colectivii pentru îmbogățirea cunoștințelor agricole; la toate cursurile vor trebui să fie pregătite și dezbătute probleme care interesează pe colectivii, legate nemijlocit de producția gospodăriilor agricole colective.

Întreprinderile în producție rezultatele cercetărilor științifice și generalizînd metodele avansate, ridicînd gospodăriile rămase în urmă la nivelul organizatoric și de producție al unităților care în condiții asemănătoare dobîndesc rezultate bune, vom putea obține, într-un termen scurt, sporuri însemnate de producție. Realizările de pînă în prezent sînt un îndemn pentru țărănimia colectivistă, pentru specialiștii din agricultură, de a munci și de acum înainte cu avînt și abnegație în scopul creării unui belșug de produse, pe calea ridicării continue a agriculturii noastre socialiste. (Vii aplauze).

Creșterea producției industriale agricole și a celorlalte ramuri ale economiei, mărirea productivității muncii și reducerea prețului de cost vor duce la sporirea veniturii naționale, la continuă ridicare a nivelului de trai al oamenilor muncii. Potrivit hotărîrii al anului trecut al partidului și guvernului, începînd din semestrul II al anului 1961 și în tot cursul anului 1962 s-au aplicat măsuri pentru îmbunătățirea salariizării. Ca urmare, nivelul salariului real va fi în 1963 cu circa 22 la sută mai mare decît în a doua jumătate a anului 1959. Corespunzător sporirii puterii de cumpărare a populației, vinzările de mărfuri prin comerț socialist vor crește cu peste 9 la sută față de 1962, fiind cu 1,5 miliarde lei mai mari decît prevederile pentru anul 1963 din planul șesenal. Se vor desface mai mult decît în anul acesta: carne și lapte cu 11 la sută, țesături cu 10 la sută, aparate de radio cu 24 la sută, televizoare cu aproape 70 la sută, frigider cu 90 la sută. În anul 1963 vor fi date în folosință oamenilor muncii 51 mii apartamente și se vor aloca pentru lucrări de gospodărie comunală peste 1 miliard lei.

Marea Adunare Națională a dezbătut și aprobat în această sesiune bugetul de stat pe anul 1963. Volumul veniturilor și cheltuielilor statului, ca și structura acestor, reflectă munca pașnică și creatoare a poporului nostru, subliniază caracterul echilibrat și armonios al economiei naționale, stabilitatea monedei noastre.

Îndeplinirea sarcinilor prevăzute pe 1963 necesită în toate domeniile o muncă perseverentă, stăruitoare, din partea ministrilor, organelor economice centrale, comitetelor executive ale sfaturilor populare, conducătorilor întreprinderilor, ale tuturor unităților socialiste. În aparatul economic și de stat lucrează numeroase cadre cu o temeinică pregătire profesională și cu experiență bogată. Avem toate condițiile să ridicăm în anul viitor pe o treaptă și mai înaltă munca de planificare și conducere a activității economice, să îmbunătățim continuu stilul de muncă, pentru a corespunde într-o măsură și mai mare cerințelor sporite pe care le pune dezvoltarea în ritm susținut a economiei.

Organele și organizațiile de partid trebuie să folosească din plin experiența prețioasă acumulată pînă în prezent în mobilizarea și îndrumarea oamenilor muncii, să concentreze toate forțele spre înlăturarea sarcinilor prevăzute în planul de stat pe anul 1963.

Tovarăși,

Întreaga desfășurare a vieții internaționale confirmă pe deplin concluziile și aprecierile Declarației Consfătuirii de la Moscova din noiembrie 1960 cu privire la caracterul epocii noastre, la raportul de forțe între socialism și capitalism, la transformarea socialismului în factorul hotărîtor al dezvoltării societății omenirii.

Realitatea contemporană se caracterizează prin procesul istoric de creștere a forței și influenței sistemului mondial socialist, de prăbușire a colonialismului, de adîncire a contradicțiilor inerente sistemului capitalist care a intrat într-o nouă etapă a crizei sale generale.

Lumea socialismului cupinde astăzi o treime din populația globului, Uniunea Sovietică înlătură cu succes construcția desfășurată a comunismului; un șir de țări democrat-populare au intrat în etapa desăvîrșirii construcției socialiste.

Ritmii înalți de dezvoltare a forțelor de producție în țările socialiste asigură sistemului mondial socialist importante succese în întrecerea economică cu capitalismul; în ultimii cinci ani, ritmul mediu anual de creștere a producției industriale în țările lagărului socialist a depășit de trei ori pe cel din țările capitaliste. Se apropie tot mai mult timpul cînd socialismul se va situa pe primul loc în producția mondială de bunuri materiale.

Pe arena internațională a apărut un nou și important factor — marea număr de state independente care au scuturat jugul colonial. Multe din aceste state refuză să participe la blocurile militare imperialiste, adoptă o poziție de neutralitate și acționează pentru pace, pentru dezarmare, pentru colaborare internațională.

Dublu proces istoric — crearea sistemului mondial socialist și destrămarea imperiilor coloniale — a redus considerabil sfera de acțiune a imperialismului.

Pentru prima dată în istorie s-a creat posibilitatea ca problemele fundamentale ale vieții internaționale să fie rezolvate într-un mod nou, potrivit intereselor popoarelor. În epoca noastră războiul a încetat să fie o fatalitate inevitabilă. Astăzi, ca niciodată în lume, împotriva războiului luptă forțe uriașe și organizate; ele sînt mai puternice decît forțele războiului, pot întîmpina izbucnirea unei noi deflagrații mondiale și asigura pacea în lume.

Schimburile profunde care au avut loc în ultimii ani, strălucite succese ale poporului român în domeniul economiei, culturii, ridicării nivelului de trai, activă manifestare a Republicii Populare Romine în toate problemele fundamentale ale politicii externe au determinat o radicală schimbare a situației și rolului României în viața internațională, sporirea prestigiuului ei pe arena mondială. (Aplauze vii, puternice). Republica Populară Română are legături diplomatice, politice și economice cu un număr de peste 80 de țări din toate continentele, își aduce contribuția la activitatea Organizației Națiunilor Unite și în alte organizații și foruri internaționale. Deșănțarea României ca membru în Comitetul celor 18 state pentru dezarmare constituie o recunoaștere a rolului jucat de țara noastră în promovarea relațiilor de pace și colaborare între popoare.

Piatra unghiulară a întregii activități a Republicii Populare Romine pe plan internațional este politica de prietenie, alianță și colaborare frățească cu Uniunea Sovietică și cu celelalte țări socialiste, politica de întărire continuă a unității lagărului socialist, de solidaritate și sprijinire hotărîtă a mișcării de eliberare a popoarelor de dezvoltare a relațiilor de colaborare cu toate țările, indiferent de sistem politic, pe baza principiilor coexistenței pașnice. (Aplauze puternice, îndelungate).

În politica externă, partidul nostru și guvernul Republicii Populare Romine pornesc de la ideea că datoria cea mai imperioasă a statelor socialiste, a mișcării comuniste mondiale, a tuturor celor ce doresc pacea și simt răspundere pentru soarta omenirii, este de a milita cu perseverență pentru triumful colaborării pașnice între toate popoarele, pentru demascarea acțiunilor agresive ale cercurilor imperialiste, pentru lichidarea focarelor de război și înlăturarea tensiunii în relațiile între state.

În împrejurările actuale, problema-cheie a vieții internaționale este dezarmarea generală și totală. Numai prin dezarmare se poate pune capăt goanei nebunești a înarmărilor, care duc la acumularea unor stocuri de arme de exterminare în masă, mărind pericolul ce planează deasupra omenirii. Trebuie depuse eforturi perseverente pentru a se ajunge la încetarea expedițiilor pe arme atomice și termionice, a se împiedica răspîndirea acestor arme, pentru lichidarea bazelor militare de pe teritoriile altor state, — căi sigure de însănoșire a atriunii ferici internaționale. Interesele consolidării păcii în Europa și lichidarea războaielor celui de-al doilea război mondial și încheierea Tratatului de pace cu Germania și normalizarea, pe această bază, a situației din Berlin occidental, încheierea unui pact de neagresiune între țările participante la Tratatul de la Varșovia și cele ce fac parte din Pactul Atlanticului de Nord și reglementarea relațiilor dintre ele.

În pînă, soluționarea acestor probleme arătoare înlăturării obstacolelor din partea cercurilor agresive din Occident, care tergiversază încheierea unui acord de încetare a experimentelor nucleare și soluționarea problemei dezarmării generale și totale, se mențin pe o poziție rigidă în problema germană. Ultimul Consiliu N.A.T.O. de la Paris, cu și întrevierile ulterioare unor conducători interior occidentali, arată că aceste puteri, continuînd goana imperiilor, se orientează spre răspîndirea armelor nucleare, orientate pe drept cuvînt denumite de oamenii lucizi din lumea capitalistă „politica sinuciderii colective”. Împotriva acestui curs se ridică cercuri largi ale opiniei publice din Occident, care înțeleg că răspîndirea armelor nucleare ar crea noi primejdii pentru pace, ar face mai dificilă înțelegerea unui nou război mondial.

Întreaga desfășurare a evenimentelor internaționale demonstrează necesitatea arătoare de a milita neobosit, cu toate forțele, pentru a salva popoarele de catastrofa unui război termionuclear.

O apreciere realistă a situației internaționale arată că în zilele noastre singura alternativă a războiului termionuclear este coexistența pașnică. Aceasta cere din partea tuturor guvernelor și conducătorilor de stat să manifeste un înalt simț de răspundere, chibzîntul și stăpînire de sine în abordarea problemelor internaționale, să dea dovadă de răbdare și perseverență pentru a rezolva pe calea tratativelor toate problemele litigioase, în orice parte a lumii, să răspundă cu spirit de înțelegere și înțelepciune năzuinței supreme a popoarelor de a vedea instaurată o pace trinită. Oricît de spinoasă ar fi problema internațională în litigiu, ele pot și trebuie să fie rezolvate prin soluții pașnice, reciproc acceptabile.

Guvernul român a sprijinit pe deplin măsurile luate de guvernul sovietic în vederea lichidării crizei în Marea Caraibilor care aduse omenirea la punctul cel mai apropiat de o catastrofă nucleară din întreaga perioadă postbelică, — măsuri prin care a fost salvată pacea lumii, au fost apărute curerile revoluționare ale Cubei și independența ei de stat. Guvernul și poporul nostru și-au exprimat solidaritatea cu eroicul popor cuban care, sub conducerea guvernului său revoluționar, își apăra cu curaj libertatea în fața amenințărilor imperialiste. Popoarele așteaptă ca obligațiile asumate de Statele Unite, de a respecta independența și suveranitatea Republicii Cuba, să fie îndeplinite. Ne exprimăm speranța ca recentul conflict de frontieră chinodian va fi soluționat în spirit de înțelegere reciprocă, în interesul prieteniei între cele două mari popoare și al cauzei păcii în Asia și în lumea întreagă. Considerăm că măsurile luate de guvernul Republicii Populare Chineze, care au avut drept urmare încetarea focului, creează condiții prielnice pentru tratative în vederea atingerii acestui țel.

Partidul și guvernul nostru vor milita și de acum înainte cu toată hotărîrea pentru triumful principiilor coexistenței pașnice în relațiile dintre state, pentru pace și colaborare internațională, pentru transformarea Balcanilor într-o zonă a păcii, fără rachete și arme nucleare.

Forța țărilor socialiste, a partidelor comuniste și muncitorești stă în unitate lor indisolubilă. Partidul Muncitoreșc Român promovează cu perseverență politica de întărire continuă a unității lagărului socialist și a coeziunii mișcării comuniste mondiale, pe baza marxism-leninismului, a internaționalismului socialist, în întrecere cu cauza socialismului și al păcii între popoare. (Aplauze puternice).

Tovarăși,

La aniversarea a 15 ani de la proclamarea Republicii, oamenii muncii resimt o îndreptățită bucurie și mîndrie pentru mărețele progrese realizate de țara noastră în toate domeniile de activitate.

Poporul român, liber și stăpîn pe destinele sale, a învins cu hărbăție, sub conducerea partidului, greutățile inerente profundelor transformări revoluționare realizate în această scurtă perioadă istorică și a ridicat țara pe culmile înșirite ale socialismului, deschînd noi și luminoase perspective de prosperitate pentru patria noastră. (Aplauze îndelung). Credincios atotbiruitorii învățămînt marxist-leninist, mai unit, mai puternic decît orînd, urmat cu încredere și hotărîre de mase, partidul nostru conduce poporul spre un viitor de fericire și bunăstare. (Aplauze furtivoase).

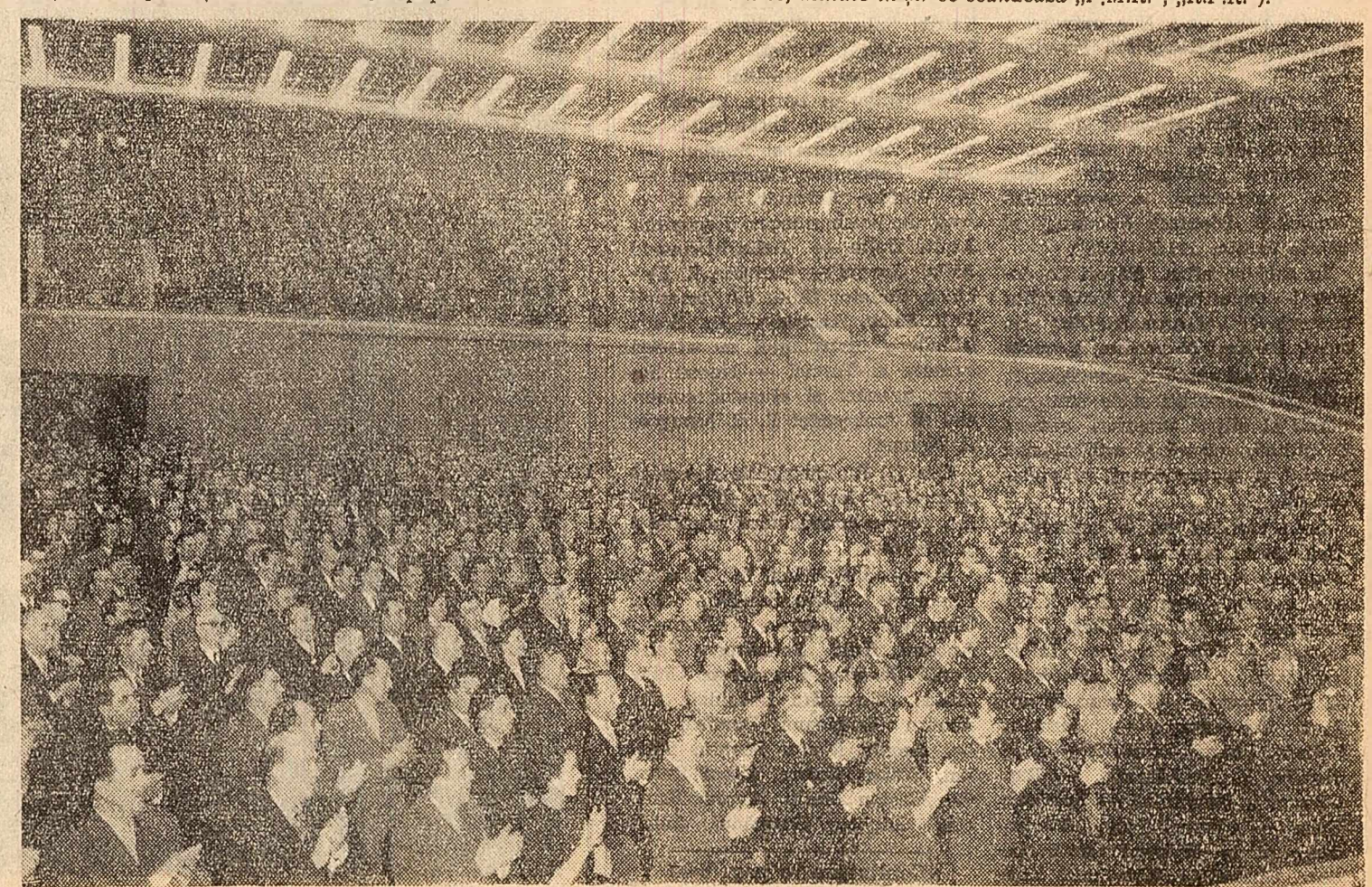
În pragul Anului Nou, al 12-lea an al Republicii, adresez întregului nostru popor urări de noi victorii în lupta pentru avîntul continuu al economiei și culturii socialiste, pentru cauza nobilă a socialismului și păcii! (Aplauze furtivoase).

Vă doresc, tovarășii deputați și deputate, să vă bucurați din plin de satisfacția îndatoririlor îndeplinite și vă urez fericirea dumneaostă și familiilor dumneaostă. (Aplauze puternice).

La mulți ani, dragii tovarășii! Trăiască și înflorască necontenit scumpa noastră patrie, Republica Populară Română!

Trăiască pacea în lumea întreagă!

(Asistența, în picioare, ovăționează îndelung, răsună urale puternice, minute în șir se scandează „P.M.R.”, „R.P.R.”).

Asistența, în picioare, aplaudă furtiv.

Trăiască REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ

Desen de I. MOLNAR

REPUBLICĂ ȘI MONARHIE

TUDOR ARGHEZI

In timpul formei monarhice a Statului nostru, venea uneori vorba, in lipsa de subiect, de vreo eventuală republică, oamenii politici, ca să nu le zicem pe alte nume, discutau principiul la o partidă de cărți: momentul cultural din viața lor.

De vorbit verzi și uscate se vorbea desigur mult în penibila muncă de club. Ală muncă însemna înscăltură și promulgare. Obligându-și ministrii să stea la audiențe, ca El în picioare, sub cuvânt că Dinsul suferă de hemorizi, primul rege, Carol I-lea, își punea semnătura guvernamentală pe decretul și legi, la un pupitură înalt pînă la gît. Originala mobilă se păstrează și azi în Palat.

Numărul partidelor, iarși bineînțeles politice, trecuse în cele din urmă de 50, fiecare personalitate înaltă de o prea lungă așteptare lăra portolului, devenind șef cu cite 20-30 de membri în partidă publică, profesii de „criză”, ei deveneau „opinie publică” protestind vehement în fața pa-latului, pentru întinderea Constituției și subit, aproape, republican.

Îndată ce nu mai primea zîmbetul lăgăduitor

fără să întrebe cine l-a plătit, șoptind cu gra-țiosu-i suris: mersi.

In ziua de adio, ultimul rege, aliat actualmente în serviciul unei fabrici de avioane sau de automobile, el însăși prin adevărat vociferat sofer eminent, a fost lăsat să ne părăsească, fără ofa-lui nimănu.

Azi, la Lugano, în Tessin, se poate vizita un așa-zis muzeu deschis publicului de către fostul grădinar al fostului ultim rege, unde sînt expu-se, și admirate, lirește, colecții unice luate de fostul rege odată cu altele „bunuri regale” aduna-te din sudorează și sinele poporului. Intrarea: 2 franci elvețieni de persoană.

Grădinarul, om de înțeles, împarte intrările pe din două: Sire, un franc pentru majestatea voas-tră și un franc pentru mine...

Pentru indicarea contrastului dintre ceea ce a fost și ceea ce este în România, nu cred că e ne-voiesc de abstracții și de teorii.

A 15-a aniversare a Republicii noastre ne gă-sește în plină izbîndă a socialismului și a stăpî-nirii fără de către popor, după suferințele lui seculare.

TABLETĂ

din caseta Coroanei sau a ministerului de finan-țe, el era rugat să plece, de pildă, la Sorbona și să conlerteneze asupra feticilor legitimității instituțiilor monarhice.

Un ministru al finanțelor, priceput în storiarii jocului de marionete, reputat pentru aristocra-ția lui cinism, îi oferea odinioară Suveranei Ma-ria un colier de perle în valoare de milioane lei aur. Majestatea Sa l-a acceptat cu amabilitate,

Deschiderea unor expoziții

Retrospectiva de pictură și sculptură

Sîmbătă la amiază, în sala Dalles din Capitală, a avut loc deschiderea expoziției retrospective de pictură și sculptură organizată de Comitetul de Stat pentru Cultură și Artă și Uniunea Artiștilor plastici din R. P. Romîni, cu prilejul celei de-a 15-a aniversări a proclama-rii Republicii Populare Romîne.

Expoziția cuprinde unele dintre cele mai valoroase lucrări de pictură și sculptură realizate în ultimii ani. Sînt expuse portrete de oameni ai muncii, compoziții cu teme desprinse din actualitate, peisaje.

Desen satiric antimonarhic

La Galeria de artă din Calea Victoriei s-a deschis sîmbătă la amiază expoziția de desen satiric antimonarhic a graficianului Dumitru Negrea.

„Viața nouă a patriei”

În sala „Nicolae Crîstea” din Capita-lă s-a deschis expoziția de fotografie intitulată „Viața nouă a patriei”.

Expoziția cuprinde 152 de fotografii alb-negru și color prezentate în cadrul concursului desfășurat în întîmpinarea zilei de 30 Decembrie.

La Hunedoara

În holul Statului popular al regiunii Hunedoara s-a deschis o expoziție a realizărilor gospodărești, edilitare și so-cial-culturale înfăptuite aici în ultimii 15 ani.

NI SE PARE FIRESC

TITUS POPOVICI

Uneori spunem: timpul e altul și ni se pare firesc — și spunem așa cum oameni privind cerul — din ce în ce mai lăra mistete — spun: mine o să fie frumos, sau mine o să plouă; și ni se pare firesc și ni se pare imposibil să fie altfel, ca fle-care un socialist să ne aducă ceva în plus, nu numai în cele ale vieții zilnice ci, mai adînc și întrușit. Pe planul vieții noastre spirituale. Fiecare un socialist ne face depozitarii unor nepăsătoare bogății — pe care nici o țară din lume nu le-ar putea smulge omului liber, pentru că ele aparțin ființei sale, tot atât de intim ca respirația, ca mîncarea. Pentru că timpul e altul. Cînd omeni își iau în mîni propriul lor destin, timpul încetează de a mai fi o curgere chinătoare, cenușie, în care angii se adăugă anilor, în care nă-dejdi și visuri și aspirații se sting tăcute și se transmit într-o tragică și obsesivă repetiție umărilor și celor care urmează umărilor, timpul în care nu se întîmplă nimic.

Nu e vorba numai de ritmul tim-pului modern, impus de marile ca-ceriri ale științei: într-o bună parte a lumii, acolo unde există încă re-lacții de exploatare, timpul ucide, goana lui dărimă în cale ceea ce e uman în om, îl schilodește, îl stru-ce și-l arzile din cale, fără milă, în virtutea unei logici absurde, pro-dus al unor relații absurde.

Timpul socialist e un timp care creează, un timp al nostru, în care ne simțim stăpînii trecutului, prezen-tului și viitorului.

ristice, în care erau însemnate fin-tinile și drumeagurile) — era un lu-cru atât de neobișnuit. Un simplu pod de lemn, un simplu pod de pămînt care să ferească păgînturile oamenilor de inundații, era — cînd era l — rezultatul unei serii de pro-misiuni sfîrșitoare ale tuturor „ale-șilor națiunii”, din toate partidele și partidele care și spusul osul pe care Majestatea Sa, „dusul domnu-lui”, îl lina în mîna în chip de scopuri. (Acum citiva timp, în împă-țitor, am văzut o colecție de fotogra-fii făcute de Reșina Maria, cea cu suflet de „artiste” și cu triste amîn-tire a Coțofeneștilor, încred că era nu-mai amabilul cinism britanic care imortalizează tot ceea ce e mizerie, probabil dintr-un senin complex de superioritate: era și o realitate cru-dă; oamenii în zdrele „pitorești”, cu „pitorești” picioare goale, „cu pitorești” ochi plîni de o amarnică amărăciune; drumuri care păreau simple accidente ale naturii năpă-dite de noroale seculare, uneori us-cate cînd era seacă... Fotografiile erau făcute la numai știu ce mîna-șe în Dobrogea.)

În Dobrogea, unde, la 15 ani de la proclamarea Republicii, valurile voș-nice ale mării socialiste au dinu-te cele mai frumoase litorale din Eu-ro-pa; unde frumusețea naturii și frumusețea creației omenescii nu a-depostesc nici desfrul îmbușărilor, nici snobismul unei lumi cosmopolite: litoralul nostru ocrotite odihna și selea de frumos a minerului de la Petria sau a colectivității din ju-rul Aradului, sinceri pretutiori al fru-mosului.

Intregă literatură a sintezat amara experiență a genera-țiilor care au trecut, ca niște fan-to-me de fum, prin orașele unde nu se întîmpla nimic; orașele în care viața era numai un simulacru unei stîrbit sub cădurile ucigătoare și praful verilor, sub povara ploilor putrede ale toamnei sau sub pumnul imens de zăpădat al iernilor. În anii pu-terii populare, conștii de partid, oamenii au pus pentru todeauna la muzeu cuvintele „unde nu se întîm-plă nimic”. Viața făcîndu-se din ce în ce orășe, ca să nu pomenim decît Bacăul amarnicului tristel bacoviene sau incrementul Brlad, e o întreaga istorie, cuprîndu-se în sine, ca o picătură întreaga mare, is-toria Republicii populare. O sim-plă cădătorie cu trenul, pentru o treabă oarecare, sau pur și simplu din plăcerea de a cădători, devine, cum spuneam, o veritabilă expedi-ție: pentru că acolo unde altă dată ochiul rătăcea absent peste întin-țări prăfuite, rareori sfîșiate de an-destul braț al ființilor sau de an-cestria silueta a omului aplecat pe oormană plugului într-o trîndă veni-tă din veac, ca un blestem, văsar, acest laborator de argint ale zincilor, acest laborator al unei Olenice mi-nuodrii, sondele Aregului sau ale Oleniei, cături de atlece ale noi în-țepînduri au apărut fertilizînd locuri care păreau sortite increme-ntării.

Acolo unde, despărțite de spîni, de buruieni și de singurătatea sărăciei se întindeau ogoarele, ca niște ba-tiste puse la uscat, se întînde cov-

Și sînt doar 15 ani de cînd avem republică populară, de cînd democra-tia socialistă a început să-și arate roadele.

Sînt și lucruri însă care, tuturor celor ce muncesc în această Republică, li se par nefirești. De pildă, cu-vîntul veșe; de pildă, fraza „prin grația lui Dumnezeu și prin voiața națională”, trimisă tot atât de voiața și absurdul ei ca aventurile lui Ștan și Bran. De pildă, faptul că un individ, pentru simplul fapt că s-a născut în familia Hohenzolern și s-a în familia Ionescu, să zicem, poate avea drept de viață și de moarte asupra unor oameni născuți ca să fie liberi și să se bucare de viața și de truda minilor și a mîntilor lor. Istoria, cu forța ei implacabilă, cu-a ordina în toate „viastarul” bu-călat și bibbit a plecat din istorie ca să-și urmeze destinul firesc. A-cela de alimenta cronica scană-loasă a ziarului de scandal: pu-terea nu mai aparține claselor care si-au adus un jandarm cu pantaloni peticiți și l-au așezat în vîrfurile piramidei sociale ca să le păzească, în chip de buldog, privilegiile.

Ni se pare firesc — și cit e de bine că e așa! — că timpul e al nostru, că țara se înnoiește. În-tr-un ritm rapid, că omenii cunosc demnitatea de a fi om, că toate a-cestea sînt surse simple și înalte, pe-ntreșul tuturor, în întreaga activi-tate a partidului nostru, din primul moment cînd a chemat pe omenii muncii la marea luptă de făurire a unei vieți noi.

15 ANI DIN VIAȚA MEA

PAVEL OJET
brigadier frunțas

Îmi amintesc cu emoție... lăță-mă flăcău, pornit dintr-un sat ardelen, dor-nic să învîș o meserie, o-prind-mă într-o zi de toamnă pe șanțierul de la Salva. Trecuse doar un an de cînd țara noastră era Republică populară și comușiști de pe șanțier îmi vorbeau de viitor avîndu-l parcă în fața ochilor: „Țara întregă va fi un șanțier, îmi spuneau ei. Califică-te, va fi nevoie de constructori!”.

Le-am ascultat povăși. Am devenit miner. Am lucrat la strîngungerea cîrora tunelului. Mai apoi, pe-aș m-aș purtat la Biczac. Am muncit acolo de la începutul construcției și pînă în ziua cînd Bistrița a pornit să dea fărî energie electrică.

Alături de muncitorii vestiji al șanțierului hidro-centralei, ca Gavrilă Pașca, Erou al Muncii Socialiste, Ștefan Ivacioni, Ștefan Cozac, mi-am ridicat calificarea și am ajuns șef de brigadă. La cea de-a 10-a aniversare a Republicii am primit o brigadă frunțasă. Eu, fostul argat, aveam acum cunoștințe ce care le puteam împărtăși altor zeci de ineri. Am părășit Biczacul, dar nu voi uita niciodată anul acela. Acolo, la Biczac, am fost primit în partid și tot acolo am avut cinstea să fiu decorat cu „Ordinul Muncii” clase I.

Îlă-mă acum pe un alt mare șanțier al social-ismului, la Hidrocentrala „16 Februarie”, care se zidește pe Argeș. Conduc o brigadă de mineri, într-un sector important al șanțierului.

Primăvara lui 1962 mi-a adus o mare bucurie și am fost primit în lucrările Sesiunii Extra-ordinare a Marii Adunări Naționale.

Anii Republicii au însemnat și pentru mine trepte ale noii vieți.

NICOLAE ANDREI
Erou al Muncii Socialiste,
președintele G.A.C. din comuna
Gheorghe Lazăr, regiunea București

Ca atîția alții din sa-tul nostru, în tinerețe am simțit amarul tineret de argat la moșierul Dahe Tomescu.

Am avut fericirea de a fi părtas, după puterea și priceperea mea, la marile prelaeri. Partidul comunist român m-a ajutat să deslusec drin-mul, m-a îndrumat, ca membru de partid, să mă alin în primele rînduri ale muncii pentru făuri-re vieții noi în satul meu.

În cei 15 ani cîți au trecut de la proclama-re Republicii, s-a schimbat din temelii întreaga viață a satului nostru. În locul puzderiei de pețece de pămînt pe care oamenii le lucrau ca val de lume scoțînd cîteva mîci ce, avem astăzi o gospodărie colectivă puternică. Pămîntul îl lucrăm pe suprafețe întinse cu ma-

șini moderne, aplicăm metodele agrotehnice în-antate. Obținem recolte tot mai bune, creștem animale de rasă. Conștienții mei nu mai sînt frămînați, ca în trecut, de grija că mine nu voi avea ce da de mîncare copiilor. Acum princi-pala noastră preocupare este să folosim mai gospodărește marile posibilități ce le avem, ca să sporim producția agricolă. Numai în ultimii doi ani, aproape 100 de colectivități și-au con-struit case noi. În comună s-au construit cămin cultural, școală, dispensar, au pătuns electri-ci-tatea, radioficarea. Anulăbeși, bolnavii de pelă-gră sau malarie? Nu mai cunoaștem.

De la înființarea gospodăriei colective, îlă-i, sînt treisprezece ani, colectivității m-au ales președinte al consiliului de conducere. Partidul și statul nostru m-au ajutat necontenit: am devenit în anii aceștia tehnician agronom. Alt om a făcut din mine învățător. Văzînd cum înlăorește viața în satul meu, pot spune că abia acum mi-am trăit și-mi trăiesc anii tineriei.

Înaltul titlu de Erou al Muncii Socialiste ce mi-a fost acordat mă îmboldiește să lupt pentru noi succese pe ogorul colectivist.

Deși calendaristic am apărut de două ori anul Republicii, mă simt însă de-o vîrstă cu ea. Celor cincisprezece ani de dinainte le păs-trez prea puține amintiri frumoase și prea multe amărăciuni de care nici copilăria mea, ca și a celor mulți, nu a fost lipsită. Republica Popu-lară Romîni a creat pentru toți condițiile adevăratei fericiri: adolescenții i-a hără-zit lumină și avînt; maturizării îi dă posibili-tăți nemărginite de realizare, de afirmare.

Ca acțiivă, m-am bucurat și mă bucur de toate aceste binefaceri. Umăntor morale și mate-riale ale vieții actorilor din trecut le-au luat loc-ul azi demnității și prețuirea.

Urmînd cursurile Institutului de artă teatrală și cinematografică, am avut mijloace excelen-te de dezvoltare artistică și intelectuală.

Cît de mare mi-a fost emoția și mîndria cînd — încă student fiind — făceam parte și eu din delegația noastră la festivalul internațional al filmului de la „Karlovy-Vary, mi-e greu s-o spun. Pentru prima dată numele meu stătea scris alături de inițialele patriei mele — R.P.R. Dar și mai tîrziu, la Cannes, la Moscova sau New York, același sentiment mi-a încîlțit inima: nu am avut parcă niciodată, ca de acolo, perspec-tiva marilor transformări din țara noastră.

După terminarea institutului am fost repartiza-tă la Teatrul Național din Craiova unde mi s-au încredințat de îndată roluri de mare întîndere și răspundere. Posibilitățile largi acordate tineretului reprezintă încă un semn că în țara noas-tră climatul teatral s-a schimbat, criteriul al selec-ției fiind munca și talentul. Cîrînd am putut deveni acțiivă a Naționalului bucureștean.

În ajunul celei de-a 15-a aniversări a proclama-rii Republicii, am trăit emoția unei noi pre-miere. Cercul de nou rol pe care-l interpretez în piesa „Cercul de lut caucazian”, a lui Bertolt Brecht, să fie modestul meu dar adus acest-ului mare eveniment.

SZASZ ALEXANDRU
muncitor tipar la unitatea a III-a
Fabrica de mobilă 23 August
din Tg. Mureș

Bucuriile vieții mele noi ca și ale milioanei de muncitori, fărîni și intelec-tuali sînt legate în mod in-separabil de luminioșii ani ai Republicii. Fîind unul din primii muncitori ai Fa-bricii de mobilă „23 Augu-st” din Tîrgu-Mureș, am luat parte la finisarea halelor spațioase ridicate în locul fabricușei, cu in-stalații și zecemiere, a pa-tronilor „Szekely și Réthy”. Asemeni fabricii noastre, numeroase alte întreprin-deri noi, moderne, s-au ridicat pe meleagurile regiunii noastre.

Ajutor de tovarășii mei de muncă, mi-am perfec-tionat cunoștințele profesionale și am putut deveni muncitor frunțas. Anul acesta am fost răsplătit cu „Ordinul Muncii” clase a III-a.

Familia mea trăiește cu totul altfel decît odinio-ară. Sîm într-o locuință confortabilă, în cartierul nou „7 Noiembrie”, construit în apropierea fabri-cii. Bin banii de salariu mi-am cumpărat de-ale gospodăriei, sule de cărți etc.

Fusesem crescut de bunicii mei, care era jă-ran sărac. Flămînd, zdrenăros, încîlțat cu niște saboși, am făcut o ucenicie neșus de greu la pa-tron, fiind umilit și batjocorit de toi pesul. Cîte-odă îl provocasem fetei mele, Magdalena, prin cîta am trevisc.

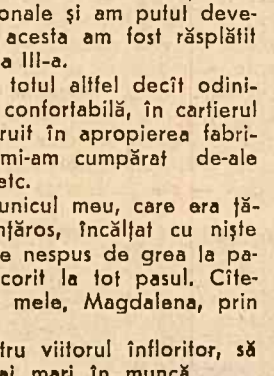
Mă simț îndemnat, pentru viitorul înflorilor, să dobîndesc succes tot mai mari în muncă.

MARIETA NICOLAE
candidat în științe,
Institutul de fizică atomică

În anul 1947 m-am în-scris la Institutul politeh-nic din București, bucurîndu-mă de largile posibilități de învățătură oferite tineretului stu-dios. Absolvind facultă-tea am fost repartizat într-un sector de activi-tate lăsat lăra sprîjin de către vechile regimuri — cercetarea științifică.

Munca noastră se des-fășoară într-unul din cele mai moderne institute de cercetări din țară — Institutul de fizică atomică. Putem face aici cercetări la nivelul știin-ței mondiale, ne sînt la dispoziție o bază mate-rială bogată. Lucrările științifice pe care le-am efectuat în această perioadă, precum și obline-rea titlului de candidat în științe, m-au făcut să în-teleg mai bine profunzimea activității de cer-cetare științifică, rolul ei de seamă în dez-voltarea economiei socialiste. Diletele înțî-niri internaționale la care am participat cu lucrările noastre mi-au întărit încrederea în posibilitățile pe care le avem. Nuțrele con-vingerea că folosind din plin condițiile mate-riale și de documentare asigurate cerce-lărilor științifice, perseverînd pe linia apro-fundării și legării cercetărilor de practică, ac-tivitatea noastră va fi tot mai eficientă.

Îar pentru înnoțarea vieții și muncii noastre, a generației tinere, mulțumim din inimă partidu-lui, orînduirii noastre.

Imaginați-vă este poate cunoscută: una dintre horele care s-au închinat în Piața Palatului, la proclama-re Republicii. Fotografia a apărut în „Scîntela”, acum 15 ani.

CULTURA ROMINEASCĂ PESTE HOTARE

Au trecut cincizeci și șase de ani de când, la 1 martie 1906, începând să apară, revista „Viața Românească” aducea în lume cultura națională este tocmai una din fețele culturii universale și aceea prin care creatorul ei, poporul respectiv, își justifică „dreptul la existență distinctă în stinul popoarelor civilizate”. Observând mai departe „neîndestulătoare noastră contribuție la cultura universală”, revista din Iași își propunea să ajute la înaintarea culturii noastre spre universalitate, ceea ce se putea obține numai prin apropierea ei de sufletul și realitățile naționale.

O astfel de îndrumare fusese prezentată cu mai bine de o jumătate de secol înainte de către Mihail Kogălniceanu în programul „Daciei literare”. Ceea ce „Viața Românească” aducea nou, în mișcarea de idei a vremii, era înțelegerea faptului că dezvoltarea elementului național al unei culturi contribuie la universalitatea ei, dar mai cu seamă preocuparea de universalitate, aspirația de a introduce creațiile românești în circuitul culturii mondiale.

Explicarea acestei aspirații s-a făcut în însăși puținatatea ecourilor produse odinioară de cultura românească peste hotarele ei teritoriale. Dacă ne întrebăm ce anume cunoștea lumea întreagă despre cultura românilor, în epoca anterioară a apariției „Vieții Românești”, trebuie să ne mulțumim cu constatări din cale afară de modeste. Desigur, marile scriitori patrioți ai generației de la 1848 făcuseră ceva în această direcție. „Poeziile populare” ale lui V. Alecsandri treziseră reacționele blânde de interes a lui Prosper Mérimé. Balințeanu își tradusese poeziile în franceză, dar ca ale „Bises d'Orient”, apărute cu o prefață a lui Philarète Chables, nu izbutiseră să creeze un adevărat curent de interes pentru literatura românilor. Inventarul traducerilor făcute în diferite limbi străine din poeziile și naratiunile românilor era deosebit de redus.

Sînt începuturi continuate în epoca următoare și completate prin contribuțiile unor savanți din domeniul științelor naturii sau al disciplinelor umanistice, dar, în totalitatea lor, atât de puțin numeroase și atât de puțin integrate în imaginea globală a originalității de cultură a românilor, încît preocuparea măturișilor de primii redactori ai „Vieții Românești” nu este decât prea explicabilă.

Care este situația culturii românești peste hotare la mai bine de jumătate de secol după împrejurările în care am reținut și în anii oîndurii noastre? Creșterea prestigiului culturii românești este una din fețele afirmării mai generale a țării în planul politic, social și economic în ultimul deceniu și jumătate. Nu voi cita date statistice, pentru a arăta înmulțirea extraordinară a traducerilor străine din autori români, dincolo de orice așteptare, nici acele relative la contribuția românilor în manifestările artistice sau științifice ale străinătății. Multimea și varietatea acestor date, gruparea lor după regiuni și limbi, numărul deosebit de mare al izvoarelor din care trebuie culese, analizat și amănunțit și interpretat în critică au făcut necesară fundarea unei noi discipline filologice care, sub numele de romaniologie, își propune studierea și sistematizarea datelor referitoare la ecoul culturii românești peste hotare. Un centru de romaniologie a s. P. Lucine și de pe acum, un grup de cercetători au început să adune materialele menite să fundeze științific și să arate cu claritate locul de

acad. TUDOR VIANU

ținut actualmente de cultura română în cultura universală.

Creșterea cantitativă a ecourilor românești de cultură în mișcarea literară, artistică și științifică internațională, implică și o nouă evaluare calitativă a culturii românești. A trecut timpul cînd această cultură era considerată de alții și se concepea pe sine însăși ca un început de drum, ca o mică cultură provincială, uneori în dependență de modelele ei străine. Astăzi se știe bine că în nordul Dunării și pe cele două versante ale Carpaților există o țară și un popor în permanentă creație culturală, dăruind necontenit lumii noi valori de știință și de artă. Nu mai este rar cazul specialiștilor străini care se interesează de rezultatele cercetării și creației colegilor lor români, le cere comunicarea contribuțiilor lor sau îi invită la colabore. În ordinea literară și artistică, numele mondial al lui Eneacu, George Gheorghiu, Jora, Eminescu, Caragiale, Sadoveanu, Argeșez, Brîncuș, a școlii de pictură românești din succesiunea lui Grigorescu, a folclorului literar, muzical și coregrafic românesc alcătuiesc fape notorii. Operele scriitorilor, ale artiștilor noștri clasici și contemporani au fost aduse la cunoștința străinătății grație împrejurărilor favorabile create în anii regimului de democrație populară. Amintesc, ca un adăos al informației, succesul obținut de volumul „Nouvelles roumaines”, apărut de curînd la editura Pierre Seghers din Paris, și albumul cu frumoase reproduceri în culori după bisericile cu fresce exterioare din Moldova, apărut cu o introducere a acad. G. Oprescu, în marea colecție „L'art mondial”, editat de U.N.E.S.C.O. Se întregeste astfel necontenit, în ochii întregii lumi, imaginea de cultură a unui popor cu o temperamentală și o fantezie originală, oglindind lumea din unghiul lui și oglindind, în producțiile lui de artă, măritura unui trecut plin de lupte și a unui drum nou de viață în năzuința lui către libertate și justiție.

Impresună cu alți mulți colegi de la Universitatea sau de la Academia am luat parte la mai multe reuniuni științifice internaționale și, de fiecare dată, am avut prilejul să simt, împreună cu toți colegii, că țara noastră a pătruns temeinic în constința de cultură a omenirii și că mesajul artiștilor și învățătorilor români ajunge acum la ținta lui. Forțe științifice, artistice și literare noi, aparținînd generației în curs de afirmare, își aduc contribuția lor cu răsunet internațional. Reuniuni internaționale, ca de pildă coloquiul de romaniologie din 1959, coloquiul de balcanologie din vara acestui an, conferințele de medicină, matematică ș. a., organizate în țara noastră cu largă participare internațională, au contribuit, la rândul lor, la sporirea însemnătății în creștere a culturii românești de astăzi.

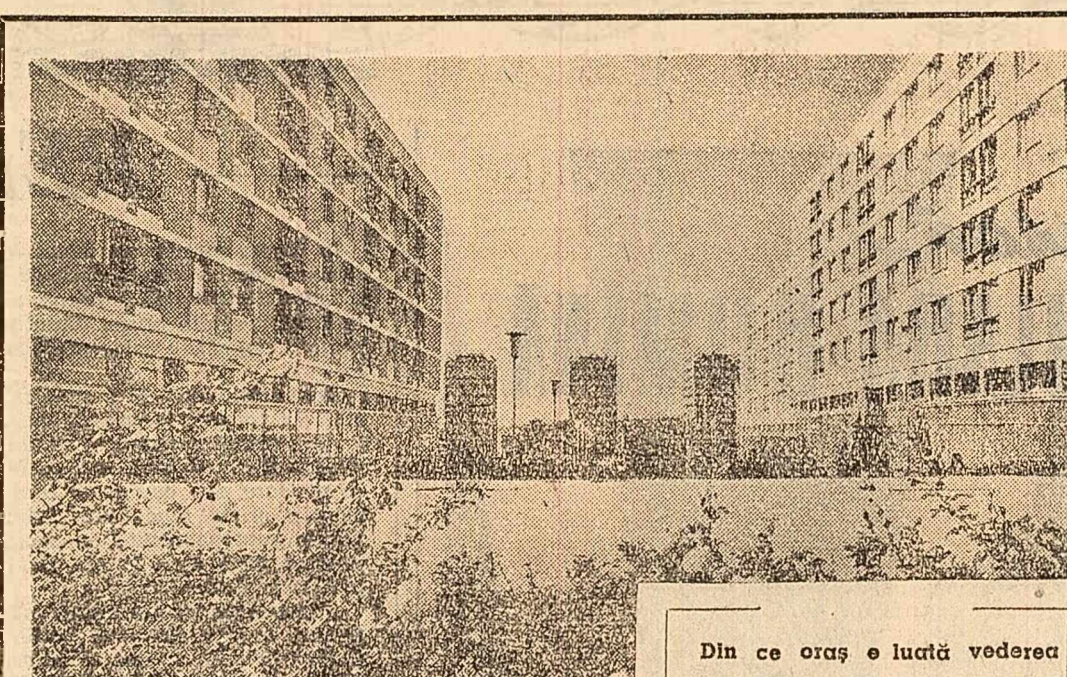
Ne găsim într-un moment de netăcută afirmare mondială a culturii românești. Este firesc să înțelegem despre cauzele care au determinat-o. Cea dintîi cauză este, fără îndoială, intensificarea muncii de cultură în interiorul țării. Pentru că se lucrează mai mult este firesc să se amplifice ecoulul acestei munci. Creația culturală devenind, în ordinea socială, o problemă de stat și bucurîndu-se, ca atare, de întreaga sollicitudine a conducerii

superioare, a obținut, prin numeroasele mijloace puse la dispoziția ei, condițiile unei dezvoltări mai perfecte. Fiindcă se lucrează mai mult, în formele unei organizări mai perfecte, cu rezultate pe măsura tuturor acestor noi condiții, se lucrează și cu mai mult răsunet. Opinia științifică și artistică mondială nu mai poate nesocoti o cultură care se afirmă în zeci și zeci de institute și școli superioare cu periodicele și publicațiile lor de specialitate, în atâtea teatre, studouri, săli de concert, muzee și biblioteci, în atâtea centre de cultură populară și înenumăratele lor manifestări. Străinii neamătesunele acestei activități și îl constată, după cum dovedesc altele mărituri, cînd se regăsesc printre noi. Pătrunderea spre exterior a culturii românești este un efect al înfloririi ei îndurînt.

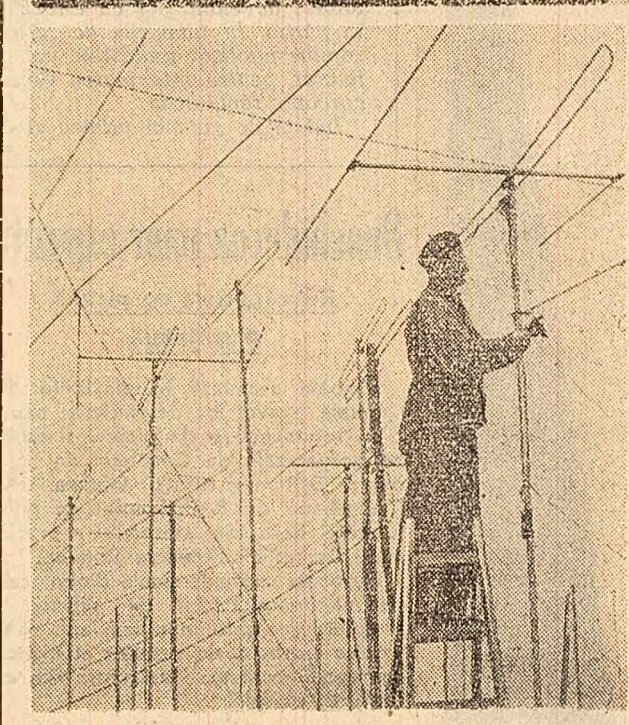
O cauză foarte importantă a afirmării internaționale recente a culturii noastre stă în căile ei de propagare pe rețeaua legăturilor dintre țările socialiste și a celorlalte țări prietene. Mărele număr de acorduri culturale încheiate cu țările acestea, convențiile dintre academiile lor, schimbările de experiență, vizitele reciproce și legăturile personale dintre savanții și artiștii acestor diferite țări au deschis un larg cîmp de propagare creației românești. Cînd se va publica „Bibliografia literaturii romine”, pregătita de Biblioteca Academiei R. P. Romîne, și ajunsă acum aproape de trimiterea la tipar a unuia din volumele ei, se va vedea că numărul cel mai mare de traduceri din autorii romîni s-au făcut în limbile țării socialiste. De aci drumul propagării artei și științei românești se întinde mai departe. Cîci ceea ce s-a dovedit interesant, original și valoros în țările socialiste atrage atenția întregii lumi și se integrează în formula ei generală de cultură. Noutățile pe care o aduc în contextul culturii universale creațiile de cultură ale țării socialiste, ușurîndă crescîndă a comunicărilor, exigențele metodei moderne în știință, care reclamă îmbogățirea conținutului a informațiilor și acumularea rezultatelor obținute în toate punctele lumii, nu mai poate lăsa fără ecou propriile noastre creații, primite și răspîndite mai întîi de țările socialiste.

În fine, socialismul, prin desfacerea legăturilor semicoloniale care ne făceau dependenți de capitalismul internațional, a însemnat și o revenire către noi înșine. Au existat desigur, în trecut, numeroși artiști și învățați care, legați de realitățile țării, mișcați de un patriotism fecund, nu puteau ascunde însă faptul, depășit astăzi, al acelor creatori care își făceau un titlu de glorie din simpla asimilare a unei culturi străine, din împrejurarea de a putea trece drept reprezentanți ai unei școli artistice sau științifice străine. Din fericire, astăzi de stări cu dispreț astăzi. Continuînd să resimțim că o necesitate de prim ordin asimilarea întregii culturi a lumii, artiștilor și savanților socialisti, lucrînd pentru înălțarea poporului lor, încearcă să răspundă în primul rînd nevoilor acestui popor și să găsească soluții pentru problemele lui proprii. Pe această cale, pe calea socialismului, cresc originalitatea culturii naționale și motivele interesului trezit în largul lumii.

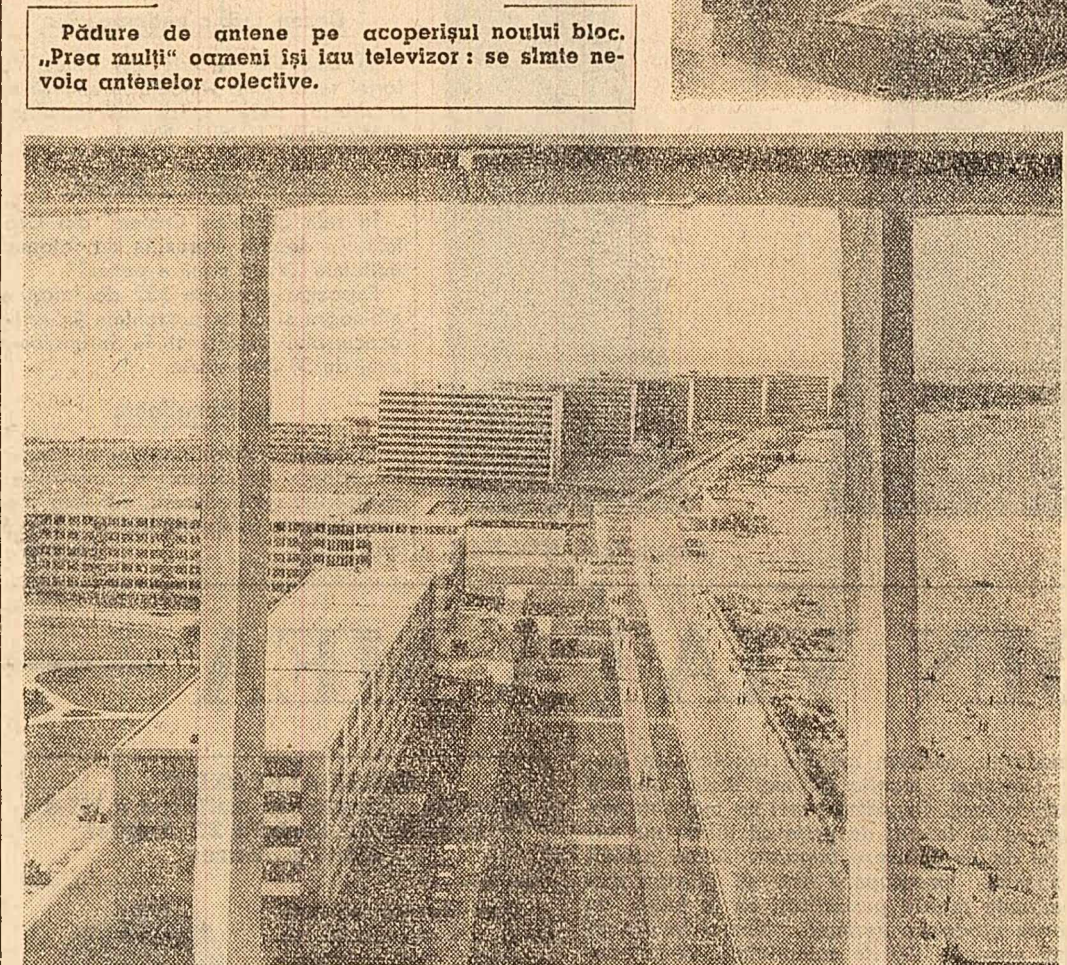
Este cea de-a treia, dar nu cea mai puțin importantă, dintre cauzele care explică dezvoltarea culturii românești și creșterea prestigiuului ei peste hotare: fapt notoriu, caracteristic și îmbucurător al noi faze a civilizației noastre.

Din ce oras e luata vederea asta? Dacă n-ai fost de curind pe acolo, e greu să vă dați seama. (Iași, piața Unirii).

Pădure de antene pe acoperișul noului bloc. „Prea mulți” oameni își iau televizor: se simte nevoia antenelor colective.

Lîngă valurile mării, un val de construcții și ridicat pe țălăral noi și noi clădiri. (Vedere din Mamaia).

„Acum, o să vă arăt niște diafilme, să vedeți cît s-au schimbat în țara noastră în anii Republicii!”. (Invățătorul Gh. Berinde, la cîminul Bixad-Maramureș).

Decorul noului cîmin studențesc din Cluj a devenit familiar pentru locatarii lui. O ambianță plăcută, după munca asiduă de-a sălile de curs.

„E draguț, miștelul!” O nouă casă de naștere a apărut la Cheile Bicazului.

Da multe ori, chiar dacă îți lubești mesteria, se întîmplă să te simți alțas de profesia alțor oameni: e firesc să fie așa, pentru că munca socialistă, constructivă, creația, din un conștient pasionant ocupațiilor omenestii; viața e interesantă, îți ar placea s-o trăiești în mai multe ori. Nu de mult, trecînd prin Piața palatului și vîzînd un ghid care înșolea niște tururi, m-am gîndit cîi de interesant poate fi existența unui asemenea ghid. La prima vedere — nimic neobișnuit. Ghidul înșolea o mină și spunea:

— Iați Piața Palatului R.P.R. Aici e un muzeu, dincolo o sală de spectacole, iar în jur, după cum vedeți, niște blocuri noi.

Dar ghidul, întînzîndu-mă, ar putea spune și altceva.

VORBEȘTE UN GHID IMAGINAR

Sînt bucureștean și cunosc piața asta de cînd mă știu și cea mai mare parte a lucrurilor pe care o să vă le povestesc le-am vîzut cu ochii mei. Călea Victoriei avea reputația celei mai luxoase artere a Bucureștilui, dar cei care nu se mulțumeau să se plimbe prin fața vitrinelor știu că și aici, în jurul pieței, cînd treceai îndărătul unei fațade impozante dădeai de alt spectacol. Dădeai peste scări vechi de lemn, peste coridoare întincoase, peste camere amărîte în care-și scoleau ochii, înghesușite, micile croitorese ale marilor atelieri de lux, dădeai peste case ca aceea din Sf. Ionică, în spațiale palatului, cu o curie nepavală, cu o prispă țărănească lîngă și strîmbă, dădeai peste ganguri vîntuți cu zaruri, cu doamne singure așezînd ocupații diferite, comisionari bătrîni și tineri băieți de prîvăștie obuse de dorința de-a înșileși o bușcăliță din jambonul de-a înșileși o bușcăliță de lîngă, pe care n-o puteai înșileși matematica jarpelă de lîngă palat, așezată în „acvariumul” alțor înșileși unul fust pesă).

Pînă și palatul celor mai bogăți exploatare ai țării, pînă și palatul era merou nelimitat, cu o eripă lipsă, pentru că nici măcar în acripă simbol al puterii regale Hohenzollernii nu se îndurau să investescă bani, preferînd să-i depună de băncile din străinătate. Această lume, piața și palatul, centrul luxos al Bucureștilui, împreună cu câteva puncte la munte și la mare, constituiau totuși oare în comparație cu sărăcie din jur. Inconjurat cu ziduri de marmură, uși de bronz turnat, baruri îmbărcate în lemn african și foloții din piele albăstră, Carol avea nevoie de

la momentul schimbării de decor, cînd niște besmetici cu părul vîlvat uluau nerii de afaceri, care aveau grijă să pierdă cît mai mult, știînd că au pe a cap spinare și-și scoală paguba. Deoarece unul dintra dumneavoastră, dragi turisți, ați venit aci cu copiii, nu vă voi descrie tot ce se ascunde îndărătul cuvîntului „huzur”, ș. t. ce se petrecea înșileși zidurilor acestui palat, ce fel de vizitatori și de vizititoare veneau aci și prin ce metode se încheiau contractele în paguba statului. Scandaluri și excocherii răsunătoare, diferite afaceri Skoda, bălăi spectaculoase cu principi Nicolae dădeau o aparență senzațională vieții pușli din această piață unde nimic nu se schimba.

Fluviul col adevărat al existenței curgea undeva pe dedesubt, țîră să răzbească aci decît rar. La o sală de mîri mai încoace, undă vedeai la placă asta mare, în piața teatrului, în 1918, au fost masacrații muncitorilor care demonstrau. Acum vom traversa strada, ne întorcem lîngă palat, să vă arăt locul unde a fost înlemnit Partidul Comunist din Romînia.

— Iați — zice ghidul nostru imaginar, întînzîndu-mă spre o clădire pestre drum de sediul Comitetului Central — iați, pe fațada acestui bloc puteți vedea o placă de marmură în amînirea acestui eveniment petrecut în 1921. Pe atunci înșileși lupă nu ajunsesă să se dea chiar în această piață: ea se mai purta undeva prin periferiile Griviței, prin văile Jiului și Prahovei. Dar valurile ei se revărsau pînă aci, în piață: la 1 Mai 1939, în timp ce dictatorul regal aștepta din balcon o manifestație de credință din partea „brestelor”, peste 20.000 de muncitori au pîșit în piață strigînd lașile anarhiste ale P.C.R.

Dar — spune ghidul — v-am promis să vă înșileși înșileși ceva mai recent, pe care le-am vîzut cu ochii mei.

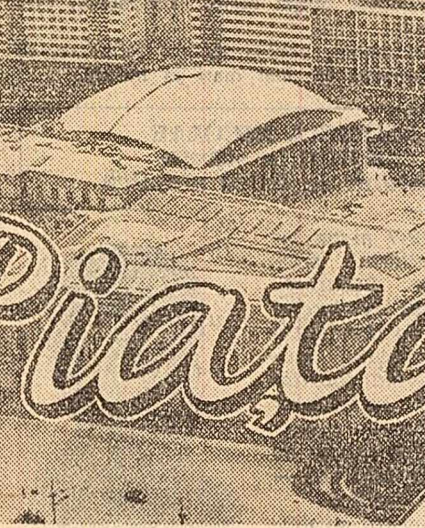
PIAȚA ȘI CĂTREMURA

Seisme sociale cu centrul încă îndepărtat au făcut și piața să se cutremure. Înșileși Hohenzollernii și clasele afilate la spatele lor aveau, între pușinele și trîștele lor talente, și pe acela al schimbării de costume: ba li vedeai pe Carol în ridicolii pantalonii scurți largi și cu barebasc alb plecat pe-o parie, ba în mantie voivodală, ba într-o uniformă albăstră pe care și-o născocise singur. Cînd vestea toalete de operă au fost schimbate cu o cămașă verde, Carol și clasele guvernante au schimbat toatătoada, pentru mai mult efect, și Hohenzollernii dinăuntru.

Am vîzut cu ochii mei în această pia-

piată, oamenii demonstrau pentru un guvern democratic, cînd a început să plouă cu gloanțe. Se frîgea de acolo de sus, din palat, și mai ales din clădirea Ministerului de Interne al lui Rădulescu. Oamenii, în acea zi de 24 februarie, demonstraseră pașnic. Nu aveau arme, dar n'ci să se copie n-au vrut. Numai cîteva femei cu sperii în brațe — parcă le vîd și acum — s-au repezit spre Athenée și cînd luxosela vitrine din jurul acestei piețe purtau pe geamul lor benzii de hirtie lipite în cruce, parcă prevestind sfîrșitul unei lumi.

Dezînt în această piață, atunci fost forțele patriotice organizate de partid

Lîngă valurile mării, un val de construcții și ridicat pe țălăral noi și noi clădiri. (Vedere din Mamaia).

mai lîrziu, au plecat de acolo, în grupuri compacte, manifestînd mai departe pe străzile orașului, cerînd un guvern democratic.

Reacțiunea, monarhia, își semănaseră singure, cu roșu, pe asfaltul acestei piețe, grăbirea sfîrșitului. Culoarea asta o zăreai pe aluce în jurul preicturii pieței: se afla în numai preicturii, pe steaguri și pe pîmînt. Sub valurile colosale, puterea vechilor clase se prăbușea. Oară după oară, cucerea teren puterea nouă, democratică, pînă cînd, sălțat pe creasta valurilor populare, a venit sus, la putere, primul guvern democratic al țării. La 6 marție,

oamenii sărbătoreau guvernul Groza: asta în altă piață, a Unirii, lîngă locul unde se lin de obicei sesiunile Marii Adunări Naționale. Ceva mai lîrziu, într-o ultimă zgîrnire, reacțiunea a atacat sediul C.G.M., era pe atunci în casa pe care o puteți vedea de aci, din piață: a fost pusă cu botul pe labo, iar aniversarea regală — pe care înțercaseră s-o serbeze cu singe muncitoresc — a devenit pentru reacționarii o zi de doliu.

PIAȚA DEVINE A REPUBLICII

La 30 Decembrie 1947 în piață era frig, lapovișă, noroi, dar vîzîndu-o am simțit deodată cum piața aceea de care se leagă atîtea lucruri arăta imediat devine dintr-odată nespun de iubiță. Lucram pe atunci la un ziar — povestesc ghidul — am fost trimis aci pentru reportaj, l-am scris, dar am rămas

dator ceva, într-o explicație pușă la o fotografie. Scrisesem: „Piața Palatului rîsună de bucuria poporului. Iați un mic colț al unei bore: un muncitor, un lăran, un student, o tinăra și un funcționar. Fiecare are alțel de încălțămînt, dar picioarele tuturor sălăz deopotrivă de roșii pe pîmîntul Republicii Populare Romîne!”. Așa era, dar aș vrea să adaug, dragi turisți, că încălțămîntele pomenite arăta cu toful alțel decît cea pe care o poartă oamenii care trec acum prin piață. Ca să spun totul, arăta tare rău: dar ce moment! Să vă vezi cum încălțămîntele modeste pătrund în șinele încăperii ale palatului! „Prin ușile larg deschise ale fostului Palat Regal — scria într-un mare titlu „SCINTEIA” de atunci — au intrat în ziua de 1 Ianuarie 1948 mii de muncitori, țărani, intelectuali și ostași”.

De atunci, acest eveniment neobișnuit a devenit obișnuit de toate zilele. Mii de astfel de oameni vin aci, unde se află acum Consiliul de Stat, vin să primească decorații pentru muncă la harnică, vin din toate rîcoanele țării — și în fiecare se construiește cîte ceva. Chiar și fostul palat regal, tot comunistii l-au construit pînă la capăt, după cum vedeți. Peste drum, în clădirea asta mare și albă, își are sediul Comitetul Central al partidului. Tot ce vedeți acum în această țară, dragi turisți, e legat într-un fel sau altul de planurile care se coordonează la acest pașnic stat major.

Să ne întorcem însă la clădirea palatului. Ea a devenit un centru de cultură armonios dezvoltat pe temelii tehnice moderne, împletind tradiția de valoare cu noutatea de valoare. La cîșiva pași de Atenueu pe care îl vedeți, s-a înălțat noua sală a palatului R. P. Romîne: cele mai populare spectacole se desfășoară aci, în fața a peste 3.000 de oameni. Sala, cu arhitectura ei care face trecerea de la vechile elemente ale palatului la linia modernă a noilor blocuri, e un simbol al puterii constructive a proiectanților și muncitorilor noștri, al proporțiilor îndrăznește pe care le dă partidul muncii constructive. E drept, cînd a fost consumată victoria definitivă a socialismului, cei 11.000 de delegați au trebuit să se adune într-o sală și mai mare — un pavilion ultramodern, care amînțesc cumva decolul unui film de anticipație, pavilionul așezat lîngă clădirea Casei Științei.

Lerlei-mi că, fără să vreau, mi s-a abint meru de la palat. Vin oamenii cu zăbucile de mii la muzeul amenajat aci, în palat, unde labourul rîcșice și deterior-

rata prin podurile regala au fost puse în valoare și completate cu altele, în galării de o mare frumusețe. Arhitecții, știînd că a vorba de un muzeu, s-au străduț să construiască sălile într-un stil cît mai „neutru” — ce să spună în relief exponatele — dar nu știu dacă au reușit pe deplin: oricît de frumoase ar fi laboururile, o parie din admirabile țio-fură acest muzeu alțel de frumos echilibrat, cu poezia lui modernă și simplă, cu dozajul lui savanți de lumină. Zeci de mii de oameni vin aci la concertele din sala mică a palatului, vin la marile sărbători, iar de revelion palatului, cu curtu cu tot, e inundat de neret în costume de carnaval; pîșă străbătută de copiii în vacanță, care venit să-și inspecteze „oreșii”.

Vă rog acum, dragi turisți, să trecem de cealaltă parie a pieței. Vedeți? Aici, grădina regelui se izola printr-un zid gros de casela mărunte pe care le-am pomenit la început. Priviți acest ansamblu de clădiri noi, în care locuiesc vreo mie de familii. Ca vi se pare mai interesant la ele? Culoarea? Nu, nu e culoarea. Faptul că, spre deosebire de construcțiile înșileși din trecut, a corba acum de un ansamblu armonios? Nu, nu e nici asta. Lucrul poate cel mai interesant e următorul: în trecut, piața, cu tot luxul ei aproximativ, era toțuși o oază de bogăție în raport cu restul țării. Acum însă, ansamblul care îi vedeți nu e un fenomen izolat. Ne vom deplasa și în alte puncte ale Bucureștilui și veți mai vedea multe construcții asemănătoare. Iar dacă programul dvs. e destul de bogat, veți înșileși multe în întreaga țară.

Toate aceste construcții gata sau în curs nu sînt decît un capitol din programul vast al desvîrșirii construcției socialiste, program care se referă la industrie, agricultură, știință, învățămînt, cultură și care a fost adoptat la alțreilea Congres al partidului, în sala aceasta mare și modernă a palatului, pe care vă rog să o vizitați acum.

Dar vă rog să vă grăbiți — zise ghidul — pentru că mai avem de vizitat multe alte locuri și, credeți-mă, fiecare le vede de amînțesc scumpe și înșileși la care finem, fiecare arată într-un fel sau altul drumul pe care l-a străbătut țara noastră de cînd este Republică Populară.

Așa a vorbit ghidul și mi s-a pîrbut din nou că glasul lui era oarecum tulburat.

SERGIU FARCAȘAN

DE PESTE HOTARE

Manifestări consacrate celei de-a 15-a aniversări a proclamării R. P. Romine

VARȘOVIA 29 — Corespondentul Agerpres transmite: Cu prilejul sărbătorii a 15 ani de la proclamarea Republicii Populare Romine...

Au fost de față: Ștefan Jedrychowski, membru al Biroului Politic al C.C. al P.M.U.P., președinte al Comisiei de stat a planificării...

Recepția s-a desfășurat într-o atmosferă caldă, prietenească.

PRAGA 29 — Corespondentul Agerpres transmite: Cu prilejul celei de-a 15-a aniversări...

Au participat Ivan Bašov, ministrul afacerilor externe, Dobri Djurov, ministrul apărării naționale...

Romine în R. S. Cehoslovacă, a oferit un cocktail în clădirea Ambasadei de la Praga.

Au participat Zdenek Fierlinger, membru al Prezidiului C.C. al P.C. din Cehoslovacia...

Cocktailul s-a desfășurat într-o atmosferă caldă și prietenească.

SOFIA 29 (Agerpres). — La 28 decembrie însărcinatul cu afaceri ad-interim al R. P. Romine la Belgrad...

Au participat Ivan Bašov, ministrul afacerilor externe, Dobri Djurov, ministrul apărării naționale...

și relații internaționale a C.C. al P.C.B. Ivan Budinov, ministrul Comerțului exterior...

Au participat șefi și membri ai unor misiuni diplomatice acreditate la Sofia.

BELGRAD 29 (Agerpres). — La 28 decembrie, însărcinatul cu afaceri ad-interim al R. P. Romine la Belgrad...

Au participat, de asemenea, șefi ai oficiilor diplomatice acreditate la Belgrad și corespondenți ai presei străine.

IN U.R.S.S. Prima legătură radio cu Venus

MOSCOVA. În 1962, în U.R.S.S. au fost efectuate observări de radio-locuție asupra planetelor Mercur și Venus...

Date obținute de pe „Mariner 2”

NEW YORK. Oamenii de știință americani de la Administrația națională pentru problemele aeronauticii și cercetarea spațiului cosmic...

Agravarea situației în Katanga

Lupte între unitățile O.N.U. și mercenarii lui Chombe

ELISABETHVILLE 29 (Agerpres). Situația din Katanga s-a agravat considerabil în ultimele două zile.

Încă de joi au început tratative între reprezentanții ai autorităților O.N.U. și ai lui Chombe...

În noaptea de vineri spre sâmbătă un purtător de cuvânt al O.N.U. a precizat că operațiunile de degajare a șoselelor continuă...

RIO DE JANEIRO. Ministerul Afacerilor Externe al Braziliei a creat, după cum anunță agenția Prensă Latină...

SANAA. Postul de radio Sanaa a anunțat că forțele militare ale Republicii Arabe Yemen au eliberat în cursul acestei săptămâni orașul Harib...

WASHINGTON. Într-un comunicat al agenției naționale pentru aeronautică și cercetarea spațiului cosmic...

DAKAR. Agenția France Presse anunță că fostul prim-ministru al Senegalului, Mamadou Dia...

NEW YORK. Patru profesori de la universitatea Columbia au început să strângă semnături pe o petiție în care se cere lichidarea faimoasei comisii a Camerei reprezentanților...

S.U.A. pentru cercetarea activității anti-americane. Inițiatorii acestei campanii — profesorii N. Barger, W. Goode, R. Dodson și L. Motz — au declarat că vor trimite această petiție congresmenilor din partea statului New York...

TASKENT. La 28 decembrie a avut loc la Taskent prima ședință a Biroului C.C. al P.C.U.S. pentru Asia centrală.

BONN. La începutul lunii ianuarie vor fi chemați pentru serviciul militar în Bundeswehr încă aproximativ 33 000 de persoane.

ADEN. Agenția Reuter anunță că au fost transferați pe calea aerului la 29 decembrie la Bakel...

COPENHAGA. Într-o conferință de presă pentru ziarul străin, ministrul de externe al Danemarcei, Haekkerup...

ISTANBUL. În ajunul Anului nou, din multe orașe ale Turciei sosesc știri în legătură cu majorarea prețurilor la carne, fructe și la alte produse alimentare.

NEW YORK. La 27 decembrie în fele locuinței din Kenlycke, a ziaristului american Henry Wallace, cunoscut prin acțiunile sale în sprijinul revoluției cubane...

„Invitația” unui șomer englez

LONDRA 29 (Agerpres). — Thomas Doran, șomer din Liverpool, în vîrstă de 40 de ani, a adresat primului ministru britanic Macmillan o scrisoare prin care îl invită să „sărbătorească” împreună noaptea de Revelion...

Sub regimul crunt al diktatorului salazarist, închisorile sînt pline cu deținuți politici; orice năzuință spre libertate ale poporului portughez sînt reprimată cu sălbăticie.

Sub regimul crunt al diktatorului salazarist, închisorile sînt pline cu deținuți politici; orice năzuință spre libertate ale poporului portughez sînt reprimată cu sălbăticie.

În sprijinul păcii și dezarmării

Nici un fel de experiențe de la 1 ianuarie!

Într-un comentariu publicat în ziarul „Pravda”, comentatorul agenției A.P.N., A. Popov, analizează stadiul în care se află în prezent tratativele cu privire la încetarea experiențelor nucleare.

„Dar ce spun puterile occidentale? — Întrebă A. Popov. Sînt ele oare mulțumite de această propunere a noastră de compromis? Ele conțin să se agole de problemele vechi.

Puterile occidentale afirmă acum că dacă acordul cu privire la încetarea experiențelor nu se va încheia pînă la 1 ianuarie, ele nu se vor considera datoare să îndeplinească hotărîrea Adunării Generale. De altfel, hotărîrea nu permite nici o tălmăcire cu dublu sens.

Pledoarie pentru coexistența pașnică

PARIS 29 (Agerpres). — La Paris a fost editată cartea „Ce a provocat conflictul dintre Occident și Uniunea Sovietică?”

Autorul arată, prin numeroase exemple, că „Uniunea Sovietică are merite incomparabile față de omenire, și nimeni nu-i va putea nega acest lucru.

În noaptea de vineri spre sâmbătă un purtător de cuvînt al O.N.U. a precizat că operațiunile de degajare a șoselelor continuă...

CU OCHII OAMENILOR DE PESTE HOTARE

CANONICUL FELIX KIR

„Ceea ce am văzut în România... întărește speranțele noastre în triumful păcii. Știu că vă preocupați de unirea eforturilor popoarelor și că poporul român se află printre primele pe drumul înțelegerii generale între popoare.

LIDIA DA CUNHA

„În timpul vizitei mele în R.P.R. am fost de nenumărate ori impresionată de importanțele eforturilor pe care poporul muncitor le-a dobindit în sectoarele cele mai diferite ale vieții economice, politice și culturale.

STANISLAS J. CHAGNON

„Din cele văzute în cursul vizitelor m-am convins că agricultura românească a realizat și va continua să obțină mari progrese. Am văzut multe gospodării agricole de stat, gospodării colective, uzinele de tractoare din Brașov, institute de cercetări științifice agricole.

LOUIS MICHEL

„Prima impresie pe care am avut-o aici a fost senzația de forță și vigoare, pe care am simțit-o și cu prilejul vizităților centrelor industriale: Onesti, Borzești, Bicaz. În aceste uzine m-a impresionat gradul înalt de automatizare, ceea ce creează condiții de muncă dintre cele mai bune pentru muncitori.

DYMPHNA CUSACK

„Aveți o țară minunată. Totul este impresionant. Nu este nevoie să umbli prea mult pentru ca să-ți dai seama de viața oamenilor, de schimbările structurale profunde care i-au luminat viața în mai puțin de două decenii. Exemplele abundă. Începînd de la uzinele și fabricile ultramoderne, la blocurile de locuințe pentru oamenii muncii și terminînd cu aspectul luminos al vieții noi a satului, toate respiră prosperitate, optimism, entuziasm...”

Trăiască Republica!

Într-una din poeziile sale, Baudelaire spune: „Am amintiri mai multe decît un milenar”

de ANDRÉ WURMSER

„Dacă ar fi să mă refer la ocaziunile revărsate asupra socialismului, aş putea spune că și umila mea persoană are mai multe amintiri decît dacă aş avea șazececi de ani...”

De aceea, spectacolul cel mai insuficient, a cărui amintire o păstrează, nu este altă decît cea a nou-lui București, cu arhitectura sa atât de ingenioasă diversificată, cutăzătoare și rațională, nici imaginea plăji de la Mamaia, ci aceea a nesfîrșitelor plantații de arbori fructiferi care dezlău de o parte și de alta a mașinii, în vreme ce, din cînd în cînd, aruncăm cite o privire spre cadranul kilometrajului: doi, trei, patru kilometri. Acești arbori nu vor rodi mai înainte de doi sau trei sau chiar mai mulți ani. Vedem în acești arbori un simbol. La Fontaine îl dojenește pe cei trei tineri care își băteau joc de un octogean care planta un pom:

„Să faci la vîrstă asta fără veagă! O casă, — hai, mai treacă-meargă, dragă, Dar să sădești li arde moșneagului de săgă!”

La drept vorbind, deobicei bătrînii nu plantează — iar țările capitaliste, îmbătrînite, se mîngieie prinînd de sus talia încă mică a linelelor răsăduri din țările socialiste — vorbind simbolic, bineînțeles. Căci republicile noi „plantează” kilometri după kilometri de asemenea „răsăduri” — uzine și fabrici moderne și care nu sînt deloc „talie mică”, gospodării colective și instituții de sănătate, locuințe și școli; se seamănă în pămînt și în mințile oamenilor bogățiile viitorului, care vor crește, vor înflori, vor rodi.

SHIRLEY MCLAINE

„Vizita aici a fost pentru mine o experiență ce mi-a îmbogățit viața și aș dori ca tot mai mulți să poată face o asemenea experiență, de care îmi voi aminti întotdeauna cu plăcere. Dar ceea ce m-a impresionat cel mai mult în cursul vizitei sînt oamenii, poporul...”

JEAN PIAGET

„M-a impresionat în mod deosebit spiritul viu de cercetare științifică din România. Totul este pus în mișcare în direcția găsirii noului. Am remarcat rolul important care se atribuie în țara dv. intelectualilor, faptul că munca lor este mult apreciată. Un număr însemnat de oameni de știință ocupă posturi importante în viața statului. De asemenea sînt de subliniat condițiile de creație favorabile care se asigură intelectualilor, studenților. Vizitarea noilor construcții sociale pentru studenți de la București și Cluj mi-a făcut o impresie deosebită. Parcă aș fi dorit să fiu și eu, din nou, student...”

EDMOND MACHTENS

„Am fost într-adevăr impresionat de ceea ce am văzut. Pentru a înțelege eforturile făcute de țara dv., pentru a ne da seama de gradul de progres realizat, noi am pornit, în părerea pe care ne-am format-o, de la ceea ce a fost înainte de război și cum a ajuns România la situația de astăzi. Noi am înțeles că a trebuit curaj enorm, entuziasm și încredere în propriul dv. destin pentru a obține succesele la care ați ajuns.

MARK CHAMBERLIN

„Mi-am dat seama de progresul imens realizat în domeniul industrial. În uzine, de pildă la Steagul Roșu din Brașov, am înțeles un înalt nivel de mecanizare și automatizare. Fabrica de confecții din București produce articole frumoase, cu mult bun gust. O revelație a fost pentru mine faptul că, de exportatori o serie de produse industriale, aparate, mașini. Sistemul dv. funcționează atât de bine, încît mi-e teamă că sistemul nostru va fi depășit... După cele văzute sînt sigur că România are un mare viitor...”